

DRAUGAS

2ND CLASS MAIL
August 18, 1994

THE LITHUANIAN WORLD - WIDE DAILY

Vol. LXXXV Kaina 35 c.

KETVIRTADIENIS - THURSDAY, RUGPJŪTIS - AUGUST 18, 1994

Nr. 160

Vokietijoje vėl konfiskuota radioaktyvi medžiaga

Bona, rugpjūčio 16 d. (NYT) - Jau ketvirtą kartą (nuo gegužės mėnesio) Vokietijos muitininkai konfiskavo ginklams tinkamą (labai koncentruotą) radioaktyvų elementą plutonį. Jie mano, kad jis buvo slapta išvežtas iš kurios nors buvusios Sovietų Sąjungos šalies.

Praėjusį penktadienį Bremeno uostamiestyje buvo suimtas 34 metų amžiaus vokietis, kai jis bandė žurnalistui parduoti mažytį pavyzdį (0.05 mg) plutonio-239 sumaišyto su kitomis medžiagomis. Žurnalistas apie tai pranešė policijai, sako Bremeno miesto vyriausias prokuroras Hans-Georg von Bock und Polach.

Prie plutonio buvo pridėtas pažymėjimas iš Maskvos įstaiigos vardu Visa-sovietinė Izotopų Asociacija. Pranešama, kad suimtas siūlės pirkejas tarp 34 ir 50 kapsulių panašaus plutonio, taip pat ir 237.6 svarų uranijaus-238, kuris nėra naudojamas bombos.

Rusijos pareigūnai paneigia, kad iš jų plutonio-239 saugyklų būtų kas prapužę. Ši radioaktyvi medžiaga dažniausiai vartojama branduoliniuose ginkluose.

Į Miuncheną - Vokietijos policija teizino tik kad jis užaugo Bogota, Kolumbijoje, ir daugelį metų buvo studentas Maskvoje. Su juo kartu suimta žmogų jie įvardino Javier B. ir sakė, kad jis buvo automechanikas.

Vokietijos policija nepaskelbė jo pavardės saugumo sumetimais, bet Ispanijos laikraštis „El País“ paskelbė, kad tai buvo Javier B. Arratibel, 60 m. amžiaus baskas pramonininkas iš San Sebastian miesto, apie kurį jo draugai sako, jog jis visuomet pasižymėjo noru greitai pralobti ir kad jis yra gyvenęs JAV ir Maroke.

Trečias Miunchene suimtas buvo įvardintas Julio O., 49 m. amžiaus statybininkas iš Navarra, taip pat baskų srityje ir manoma turis plačius ryšius Rusijoje. Itariamais dar ir ketvirtas asmuo, kurio policija neįvardijo, kurio šiuo metu ieškoma Prancūzijoje. Policija Miunchene sako, kad trys suimtieji dar nebuvo išsamiai išklausinti apie savo kontaktus Rusijoje ir galimus pirkejus.

Vokietijoje veikia „branduolinė mafija“

Ypač kelia susirūpinimą tai, kad Vokietijoje veikia labai daug ir įvairių nusikaltėlių organizacijų, matyt dėl to, kad ji yra arti tiekimo šaltinių ir lengvai prieinamos rinkos. Slaptas policijos agentas, kuris Vokietijos televizijos žinių programoje buvo įvardintas tik vardu Peter, pasakė: „Yra branduolinė mafija, kurios didesnė dalis laikosi vokiškai kalbančiuose kraštuose. Šių žmonių ratelis tam darbu ypač tinka, nes jie išlaikė puikius santykius su buvusia Sovietų Sąjunga“. Jis sakė, kad dalis radioaktyvių medžiagų buvo slapta atvežta laivu Baltijos jūra.

Iki šiol Vokietijos policijos išaiškintuose radioaktyvių medžiagų pirkimuose jokie rusai nedalyvavo tarpininkais.

Birželio mėnesį Bavarijos policija konfiskavo 0.8 gramų (0.028

Vokietijos policija pirmadienį konfiskavo šiam lagamine slapta iš Rusijos įvežtą radioaktyvią medžiagą bomboms gaminti - plutonį-239. Maskva teigia tvirtina, kad jos saugyklose nepasigesta plutonio, ir kai kurie Rusijos pareigūnai sakė, kad tokiais kaltinimais Vakarai bando sumenkinti Rusijos patikimumą.

Sen. McConnell organizuoja senatorių laišką JAV valstybės sekretoriui

Vašingtonas, rugpjūčio 16 d. - Senatorius Mitch McConnell iš Kentucky organizuoja laišką JAV valstybės sekretoriui Warren Christopher, kuriame laišką pasirašiusieji senatoriai žada priešintis lėšų skyrimui Rusijai iš 1995 metų JAV biudžeto, jei

uncijų) koncentruoto uranijaus-235 Landshut mieste ir vėliau suėmė vieną čeką, keturis slovakus ir vieną vokiečių moterį, nes jie buvo įtariami organizavimu didesnio kiekio uranijaus pardavimu asmeniui, no- bėjusiam padaryti bombą.

Vokietijos policija praėjusį gegužės mėnesį rado 0.2 uncijas plutonio-239 atvežto iš Rusijos vieno vokiečio verslininko garaže Tengen mieste pietinėje Vokietijoje, Šveicarijos pasienyje. Verslininkas Adolf Jaenkele yra suimtas ir iki šiol pripažino tik, kad buvo taręs apie galimą pardavimą su vienu irakiečiu.

ji laiku - iki rugpjūčio 31 d. - neišves savo kariuomenės iš Latvijos ir Estijos.

Laiške valstybės sekretoriui primenama, kad liepos 10 d. Jelcinas pareiškė, kad Rusija neišves savo kariuomenės iš Estijos rugpjūčio 31 d., kaip buvo anksčiau susitarta. Po to, svarstant 1995 biudžetinių metų lėšų skirstymą užsienio šalims, JAV Senatas 89-9 balsų santykiu nutarė sąlygoti pagalbą Rusijai jų kariuomenės išvedimu iš Estijos. Senatoriai įsitikinę, kad kaip tik šis Senato veiksmas įtikins Rusiją liepos 27 d. pasirašyti sutartį iki rugpjūčio 31 dienos išvesti likusius 2,000 karių.

Tačiau, jie primena, kad administracijai stipriai agituojant, Senato ir Atstovų rūmų jungtinės komisijos posėdyje vienodinant abiejose rūmuose praves- tą įstatymą, buvo išbrauktas sakiny- s, sąlygojantis lėšų teikimą Rusijai kariuomenės išvedimu iš Baltijos šalių. Laiške rašoma, kad juo jie Valstybės departamentui aiškiai pasako, kad jie

stipriai remia visišką Rusijos karinio personalo išvedimą iš Baltijos šalių ir kad jie priešins lėšų skyrimui, Rusijai iš 1995 m. JAV biudžeto, jei ji savo sutarčių laiku neįvykdys.

Laiškas baigiamas primenant, kad Estijos prezidentas Lennart Meri tiki, jog Rusijos kariuomenės išvedimo sutartis yra esminė, skatinant to regiono stabilumą ir kad ji „inauguruos naują erą šiltų ir draugiškų santykių tarp Estijos ir Rusijos Federacijos“. Senatoriai baigia laišką pareiškdami, jog jie tebsiryt šiuos tikslus pasiekti.

Šiuo metu senatorius Mitch McConnell renka parašus šiam laiškui iš kuo daugiau senatorių. Jungtinis Amerikos Pa- baltiečių Komitetas JBANC skatina žmones skambinti savo senatoriams, prašant, kad jie laišką dar šią savaitę pasira- šytų.

Rusijos kariuomenė apleis Moldovą

Čisinau, Moldova, rugpjūčio 10 d. (Reuters) - Rusija ir Moldova sutarė, kad trijų metų laikotarpyje iš Moldovos bus išvesti visi ten esantys 15,000 Rusijos karių. Susitarimas įsigalios kai tik abiejų šalių vyriausybės jam pritaris ir abiejų šalių vadovai jį pasirašys.

Moldovos užsienio reikalų ministro pavaduotojas Nicolae Osmoescu, sakė, kad jo šalis sutiko kariuomenės išvedimą pratesti trejus metus

Trūksta lėšų Nemunui valyti

Vilnius, rugpjūčio 11 d. (Elta) - Trečius metus vykstančiai Kauno vandenvals įmonės statybai šiais metais iš valstybės biudžeto žadėta skirti 42 milijonai litų. Kol kas miestas gavo maždaug trečdalį sumos. Projektinius bei tiriamuosius darbus veltui atliko Švedijos COW Consult firma. Po intensyvių derybų, trukusių beveik dvejus metus, pirmajam statybos etapui 9.6 milijonų dolerių skirs Europos Bankas. Sutartį dėl kredito ketinama pasirašyti rugsėjo mėnesį. PHARE fondas jau pažadėjo 1.5 milijono dolerių.

Dar apie 4 milijonus dolerių subsidijų iš tarptautinių fondų tikimasi gauti po to, kai metu pabaigoje bus sukurta bendra

Armėnija nori Rusijos pagalbos taikai palaikyti

Vašingtonas, rugpjūčio 11 d. (NYT) - Nors daugelis buvusių Sovietų Sąjungos respublikų bijo, kad Rusija siekia atkurti imperiją, Armėnijos prezidentas Levon Ter-Petrosyan pasakė, kad jis norėtų kelių tūkstančių rusų taikos palaikytojų pagalbos užbaigti Armėnijos-Azerbaidžano karą.

Praėjusią savaitę su oficialiu vizitu atvykęs į Vašingtoną susitikimui su prezidentu Bill Clinton ir kvietė JAV įmones investuoti Armėnijoje, prez. Ter-Petrosyan tvirtino, kad reikia rusų taikos palaikytojų pagalbos, kad dar tris mėnesius būtų pratęstos paliaubos. Jomis sustabdytas daug gyvybių pareikalavęs karas, iškilęs Azerbaidžano Nagorno-Karabach provincijai (kurios gyventojų daugumą sudaro armėnai) bandant iškovoti nepriklausomybę. Anot Armėnijos prezidento, geriausias būdas užtikrinti, kad paliaubos taptų ir kad Nagorno-Karabache gyvenantiems armėnams būtų saugu, bus pakviesti rusų taikos palaikytojus. „Tik Rusija yra pasirodusi duoti dalinių palaikyti taiką“ Nagorno-Karabache, jis sakė. „Neturiu kito pasirinkimo“.

Jis sakė, kad rugpjūčio 9 d. su juo susitikęs prez. Bill Clinton jam sakė, kad nesipriešins Rusijos dalinių siuntimui į Nagorno-Karabachą, jei tam nesipriešins Europos Saugumo ir Bendradarbiavimo Konferencija ir pasirūpins Rusijos dalinių priežiūra. Armėnijos prezidentas pripažino: „Rusijoje yra

pajėgų, svajojančių atkurti Sovietų Sąjungą arba Rusijos imperiją, bet pasitikiu, kad dabar esantieji Rusijos valdžioje neturi tikslo atkurti Rusijos imperijos“.

Levon Ter-Petrosyan buvo kaltintas 1988 m. už tautinių demonstracijų organizavimą ir yra pirmasis demokratiškai išrinktas Armėnijos prezidentas. Jis tame poste yra nuo 1991 m. lapkričio mėnesio.

JAV administracijos pareigūnai išreiškė pasitikejimą, kad karas dėl Nagorno-Karabacho greitai pasibaigs - didžiausia dalimi dėl to, kad jau abi pusės pavargo bekovodamos kare, pareikalavusiame daugiau, kaip 15,000 gyvybių ir priverstusiam daugiau kaip 1 milijoną žmonių pabėgti iš namų.

Rugpjūčio 11 d. duotame pasikalbėjime Azerbaidžano ambasadorius JAV Hafiz Pašajev išreiškė rezervacijas dėl Rusijos karių Nagorno-Karabache. „Neturime jokių svetimų dalinių savo šalyje ir jų nenorime“, jis pareiškė, tuo išreiškdamas ir daugumos Azerbaidžaniečių nuomonę, kad Rusija veikia Armėnijos naudai.

Amb. Pašajev pasakė, kad būtų geriau turėti stebėtojus, o ne taikos palaikytojus, pridurdamas, kad Azerbaidžanas priimtų taikos palaikytojus tik tuo atveju, jei iš anksto būtų nustatyta ir jų išvykimo diena. Jis taip pat sakė, kad jo šaliai labiau patiktų, kad taikos palaikytojai būtų iš kelių šalių, ne tik iš Rusijos.

Lietuvių Bendruomenė prašo Clintono pagalbos dėl rusų tranzito

Philadelphia, rugpjūčio 10 d. - JAV Lietuvių Bendruomenės pirmininkas Vytas Maciūnas krašto valdybos vardu parašė laišką prezidentui Bill Clinton, kuriame nurodo Rusijos daromą spaudimą Lietuvai, bandant išreikalauti nevaržomo tranzito koridoriaus per Lietuvą iš Karaliaučiaus.

Laiške jis reiškia susirūpinimą, kad jei Rusijai pavyks išreikalauti tranzitą per Lietuvą, tai gali sustabdyti augantį JAV ir Baltijos šalių bendradarbiavimą.

Maciūnas rašo, kad Rusijos valdžia kuria didžiulį ekonominį spaudimą Lietuvai, bandydama išreikalauti nevaržomo tranzito koridoriaus iš Karaliaučiaus per Lietuvą ir Baltarusiją. Neseniai Rusija padvigubino muitus Lietuvos eksportams į Rusiją, o Rusijos parlamentas iki šiol atsisako ratifikuoti palankiausias prekybos ir Rusijos, kuri buvo pasirašyta praeitą lapkričio mėnesį.

„Amerikos Lietuvių Bendruomenė labai rimtai žiūri į Rusijos vandenvals įmonę, į kurią įeis Stokholmo vandens kompanija, Šiaurės investicijų bankas NEFKO bei Kauno vandens tiekimo įmonė. 1996 metais planuojama baigti pirmąją vandens valymo įrenginių statybos eilę - mechaninį valymą, kuris sumažins Nemuno taršą apie 70%. Dar po dviejų metų tikimasi pradėti eksploatuoti ir biologinio upės valymo įrengimus. Kauno vandenvals įmonės statyba iš viso kainuos 219.67 milijonus litų.“

KALENDORIUS

Rugpjūčio 18 d.: Šv. Joana Pranciška de Chantal; Agapias, Elena, Alė, Mantautas.
Rugpjūčio 19 d.: Šv. Jonas Eudes, kunigas (1601-1680); Emilija, Boleslovas (Balys), Felicija, Jovilas.

Miunchene konfiskuotas didžiausias kiekis

Bremeno vyriausias prokuroras sako, jog jo įstaigoje nemanoma, kad suimtas vokietis turi ryšių su dviem ispanais ir vienu kolumbiečiu, kurie buvo suimti Miunchene praėjusį trečiadienį, pagauti bandą slapta įvežti 10 uncijų (283 gramų) ginklams tinkamo plutonio-239.

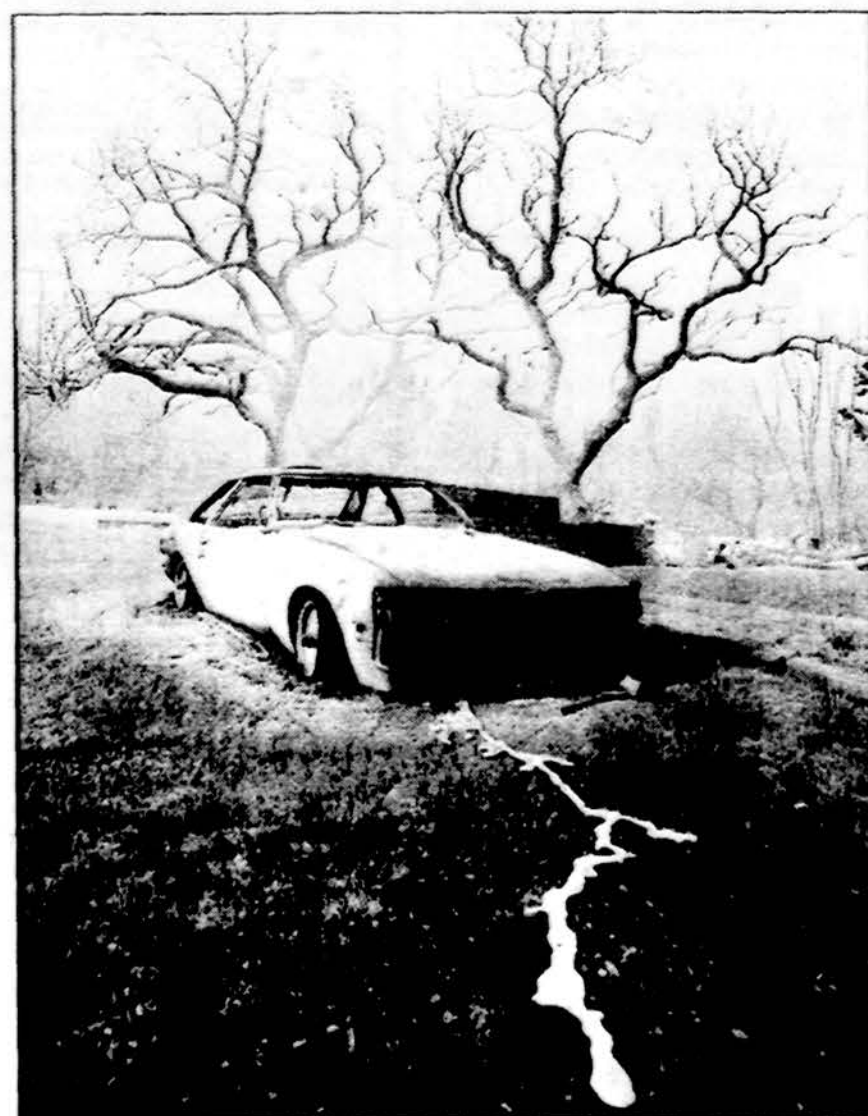
Kai Miunchene buvo konfiskuotas plutonis (tai didžiausias kiekis iki šiol konfiskuotos medžiagos slapta įvežtos iš buvusios Sovietų Sąjungos nuo jos sužlugimo 1991 m.), išaukė susirūpinimą Vokietijos vyriausybėje. Šį reikalą tyrinėjantys pareigūnai mano, kad ispanų-kolumbiečių ryšiai su tiekejaus Rusijoje buvo tokie geri, kad jie galėjo išpildyti užsakymą pristatyti 8.8 svarų (3.9 kg) už 250 milijonų dolerių. Tokio kiekio plutonio užtektų branduolinei bombai.

Vokietijos atstovas tarsis Maskvoje

Vokietijos kancleris Helmut Kohl šios savaitės gale į Maskvą siunčia savo pavaduotoją Bernd Schmidbauer pasitarti su prez. Boris Jelcinu apie tai, kad tokia pavojinga radioaktyvi medžiaga atsidūrė nusikaltėlių rankose.

Vokietijos pareigūnai yra įsitikinę, kad Rusija nebeturi veiksmingos sistemos kontroliuoti šias medžiagas ir atmeta Rusijos paneigimą, kad ta medžiaga ne iš Rusijos. Jie, tačiau, prileidžia, kad tos medžiagos gali būti iš Ukrainos, Baltarusijos ar kurios nors Rytų Europos valstybės. Bet vokiečiai taip pat pripažįsta, kad jie beveik nieko nežino apie „branduolinę mafiją“, kuri organizuoja prekybą radioaktyviomis medžiagomis.

Apie Miunchene suimtą kolumbietį - 38 metų amžiaus Justiniano Torres, kuris nelegaliai lagamine įvežė plutonį

Istirpusio metalo latakas išsiliejo iš automobilio, palikto pakelėje, gairui siaučiant tankiai azuolais apaugusiame slenkyje Kalifornijoje. Manoma, kad šis gaisras buvo žmogaus padegtas. San Luis Obispo apylinkėse (150 mylių į šiaurvakarius nuo Los Angeles) gaisras sudegino bent 20 namų.

LIETUVOS VYČIŲ VEIKLA

81-SIS LIETUVOS VYČIŲ SEIMAS

1994 m. Lietuvos Vyčių seimo šūkis: „Lietuvos Vyčiai, mūsų kilmė – mūsų stiprybė!“

81-sis Lietuvos Vyčių seimas š.m. rugpjūčio 4-7 d. vyko Marriott viešbutyje, Čikagoje. Globojo Bridgeport 16-ji Lietuvos Vyčių kuopa.

Suvažiavimas pradėtas šv. Mišiomis šv. Vardo katedroje. Mišias aukojė Čikagos arkivyskupas kardinolas Joseph Bernardin, koncelebruojant 16-tos kuopos dvasios vadui kun. Richard M. Dodaro, Centro v-bos dv. vadui kun. Juozui Anderloniui, garbės nariui mons. Al Bartkui, Vidurio rajono dv. vadui kun. Antanui Zakarauskui, 13 kp. dv. vadui kun. Antanui Puchenski, jaunimo dv. vadui kun. Antanui Markui ir švč. M. Marijos Gimimo parapijos klebonui kun. Jonui Kuzinskui. Iškilmingai buvo įneštos JAV, Lietuvos ir Vyčių vėliavos. Mišių metu giedoję Vyčių choras, vadovaujamas muz. Fausto Stroliaus, vargonais pritariant Sheilai McAndrews. Pamokslą pasakė kun. J. Anderlonis. Auką nešė Lietuvos ambasadorius Washington dr. Alfonsas Eidintas ir Lietuvos ambasadorius Suomijai Petras Auštrevičius, Lietuvos Vyčių centro v-bos pirm. Pranciška Petkus ir 16 Vyčių kuopos pirm. Mary Beth Slakis. Suvažiavimą pasveikino kardinolas Joseph Bernardin. Jis džiaugėsi galėdamas dalyvauti šiame svarbiame Lietuvos Vyčių įvykyje ir linkėjo sėkmingo seimo.

Po Mišių oficialus seimo atidarymas vyko viešbučio salėje. Įrengtas vėliavos lydejo centro valdybos narių, es. Atidarymo žodį tarė CV pirm. Pranciška Petkus. Invokaciją sukalbėjo kun. Juozas Anderlonis. Buvo sugiedoti JAV, Lietuvos ir Vyčių himnai. Visus seimo dalyvius pasveikino 16-tos kuopos pirm. Mary Beth Slakis ir 81-jo seimo rengimo komiteto pirm Robert A. Martin.

Sudarius darbo prezidiumą, CV pirm. Pranciška Petkus išsamiai apibūdino visos organizacijos praėjusių metų veiklą.

Suvažiavimą žodžiu sveikino: Lietuvos ambasadorius Washington dr. Alf. Eidintas, Lietuvos konsulas Čikagoje Vaclovas Kleiza, Lietuvių Bendruomenės – Vacys Garbonkus, Lietuvių skautų s-gos – Kęstutis Ječius ir Ramona Stevens, kuri CV pirm. P. Petkus įteikė dvi knygas. Amerikos Lietuvių tarybos vardu – Marčinskas, Lietuvių fondo – Stasys Baras, LCRA – Saulius Kuprys, Nu-kryžiuotojo Jėzaus Seserų vardu – ses. Helen Ivanauskas ir BALFo atstovas. Sveikinimai raštu gauti iš Kauno arkivyskupo Sigito Tamkevičiaus, vysk. Pauliaus Baltakio, Amerikos Lietuvių Tautinės s-gos pirm. dr. Leono Kriaučiūno, Utenos vienuolyno per ses. Margaritą Bareikaitę, Lietuvių Moterų klubo pirm. Birutės Vindašienės, spaudos – dienraščio „Draugo“ ir savaitraščio „Darbininko“ ir LCRA – Vidos Jan-kauskienės.

Išklausyti pranešimai. Vyko diskusijos dėl pranešimų. Mandatų komisijos pranešimas ir kt. Baigiant posėdį kun. Juozas Anderlonis Centro v-bos vardu gėlių puokštę įteikė CV pirm. Pranciškai Petkus, padėkodamas už išstingimą trejų metų darbą. Posėdis baigtas malda.

Ketvirtadienį vakare vyko susipažinimo vakarienė ir šokiai „Polonijos“ pokylių salėje. Dalyvavo arti 150 vyčių ir jų draugų.

Pentadienį, rugpjūčio 5 d. šv. Mišios buvo aukojamos už

mirusius narius. Mišias aukojė kun. Juozas Anderlonis. Koncelebravo kun. Antanas Puchenski ir mons. Antanas Bartkus.

Po Mišių antrą posėdį malda pradėjo kun. Anderlonis. Išlo patikėtiniai John Baltrus ir Petras Zansitis pranešė kokiame būklėje yra vyčių organizacijos nuosavybė. John Baltrus supažindino su pakviestu kalbėtoju – Lietuvos ambasadorium Washington dr. Alfonsu Eidintu. Po paskaitos ambasadorius atsakė į jam pateiktus klausimus. Buvo skaitomos, svarstomos ir priimanos rezoliucijos. Priešpriešinis posėdis baigtas malda.

Kun. Anderloniui sukalbėjus malda, buvo pradėtas trečiasis šio seimo posėdis. Edward Bar-kowski pranešė apie Centro v-bos izdo stovį. „Pagalba Lietuvai“ komiteto pirm. Robertas Boris apibūdino šio vieneto veiklą ir jo biudžetą 1995 metams. Pagrindinis šio posėdžio kalbėtojas buvo Jeff Nelson, iš U.S. Baltic Foundation. Jį pristatė Vincent Boris. „Gintaro“ rajono pirm. Elsie Kominsky perskaitė kandidatus į Centro valdybą. Po to buvo rezoliucijų skaitymas, sveikinimai ir mandatų komisijos pranešimas. Posėdis baigtas malda.

Pentadienio vakare vyko koncertas „Lietuva ir klasika – muzikos vakaras“. Koncerto programą atliko Vyčių garbės narys sol. Algirdas Brazis, sol. Praurimė Ragienė, pianistas Manigirdas Motekaitis, čelstistė Suzan Stein ir smuikininkė Linda Veleckytė.

Šeštadienį, rugpjūčio 6 d. šv. Mišias už Lietuvą aukojė kun. Juozas Anderlonis, koncelebruojant mons. Al Bartkus ir kun. Antanui Puchenski.

Kun. J. Anderloniui malda pradėjus ketvirtąjį šio seimo posėdį, buvo skaitomos, svarstomos ir priimanos rezoliucijos. Anne Cheplik, CV pirmininkės antroji pavaduotoja, perskaitė ir įteikė narystės žymes. Buvo pasveikintos ir apdovanotos: Detroito 102 ir 139 kuopos, Los Angeles 133 kp., Anthracite 144 ir Čikagos 36 kuopos.

CV Ritualų komisijos pirm. Helen Chesko paskelbė ketvir-

Lietuvos Vyčių 81-jo seimo bankete, Marriott viešbučio pokylių salėje. Iš k. – Lietuvos Vyčių dvasios vadun. Juozas Anderlonis, Lietuviškų reikalų komisijos pirm. Vincas Boris, „Lietuvos draugo“ žurnalo pabrėbtas dr. B. Purri, MD, „Lithuanian Mercy Lift“ pirm. Jurgis Lendraitis, „Pagalba Lietuvai“ pirm. Robertas Boris.

tojo laipsnio kandidatus – Jean ir Richard Marks, kun. Antanas Markus bei Dolly Oberaitis. Kandidatai į Garbės narius – Elinor Sluzas, Anne Klizas Wargo ir kun. Stasys Raila. Garbės nariai kandidatai 1995 metams – muz. Faustas Strolia ir Pranas Petrauskas.

Loretta Stukas pranešė metinė fondo apyskaita ir paskelbė rašinio konkurso laimėtoją. Robert A. Martin pristatė Christine Cius, Lietuvos Vyčių atstovę Pasaulio Lietuvių Jaunimo kongrese. Christine paskelbė savo išpušdus Jaunimo kongrese ir parodė skaidres iš kelionės Lietuvoje ir Anglijoje. Robert Martin įteikė jai žymenį ir Lietuvos Vyčių juostą.

Po to vyko naujos Centro valdybos rinkimai. Naująja 1994-95 m. Centro valdybą sudarė:

pirmininkė Evelyn Oželis, 36 kp., Čikaga
1 vicepirm. Tom Bruzga, 36 kp., Čikaga
II vicepirm. Robert A. Martin, 16 kp., Čikaga
III vicepirm. (jaunimo) Pranciška Petkus, 96 kp., Dayton
protokolo sekr. Agnes Mickūnas, 3 kp., Philadelphia
išdinininkas Edward A. Bar-kowski, 36 kp., Hudson - Mohawk
finansų sekr. Rita S. Sussko, 29 kp., Newark
izdo patikėtiniai: Peter Zansitis, 16 kp., Čikaga ir John Baltrus, 19 kp., Pittsburgh

Komisijos:
Ritualų – John Mickūnas, 3 kp., Philadelphia
Lietuvių reikalų – Vincent Boris, 102 kp., Detroitas
Lietuvių kultūros – John Mankus, 72 kp., Binghampton
Stipendijų – Maria Deksnis (MAMD), 112 kp., Čikaga ir Irena Cecas (MCD), 96 kp., Dayton

Ryšių su visuomene – Regina Juškaitė, 102 kp., Detroitas
Lietuvių kalbos – Dr. Virginija Vaitekūnė – Ubando, 52 kp., New York

Lietuvos Vyčių fondas – Loretta Stukas, 29 kp., Newark
Šv. Kazimiero gildija, Inc. – Anne Klizas Wargo, 144 kp., Anthracite
„Pagalba Lietuvai“, Inc. – Robert S. Boris, 102 kp. Detroitas.

Posėdis baigtas malda.
Po pietų vykusiam posėdyje su jaun. Vyčiais dirbantis CV trečiasis pavaduotojas Richard Martin apibūdino jaunimo veiklą šio suvažiavimo metu. Dalyvavo 9 jaunieji vyčiai, jie buvo pristatyti seimo dalyviams ir apdovanoti seime dalyvavimo žymenimis. Po to – rezoliucijos, sveikinimai ir mandatų komite-
tų pranešimai.

Detroito 102 kuopa pasiūlė ir buvo išrinkta globoti 1995 metų 82-ji Lietuvos Vyčių seimą, kuris vyks 1995 m. rugpjūčio 9-13 d. Šv. Antano parapijos patalpose, Detroito. Ta proga bus paminėta ir Detroito 102

Nuotr. Reginos Juškaitės

kuopos 75 m. veiklos sukaktis bei Šv. Antano parapijos įkūrimo 70 m. sukaktis. Tai bus trejoja šventė Detroito.

Sukalbėję malda ir sugiedoję Lietuvos Vyčių himną oficialiai baigė 81-ji Lietuvos Vyčių suvažiavimą.

Seimo rengimo komitetas su-ruošė kokteilių pobūvy naujai išrinktai Centro valdybai ir Garbės nariams. Po to viešbučio salėje vyko Seimo banketas.

Salėn iškilmingai buvo įvesti ir banketo dalyviams pristatyti garbės svečiai ir Garbės nariai. Dvasios vadui kun. J. Anderloniui sukalbėjus invokaciją, Lietuvos reikalų komisijos pirm. Vincas Boris pristatė dr. Badys-hagar Purri, MD, neonatologą ir apdovanojo jį 1994-ųjų metų „Lietuvos draugo“ (Friend of Lithuania) žymeniu už jo darbą ir veiklą Lietuvos vaikams.

Elinor Sluzas, Anne Klizas Wargo ir kun. Stasys Raila, už jų nuopelnus Lietuvos Vyčių organizacijai ir Lietuvai, buvo apdovanoti Garbės nario medaliu. Malda po vakarienės sukalbėjo kun. Richard Dodaro, 16-tos kuopos dvasios vad.

Užgrojus orkestrui, dalyviai turėjo progos pašokti ir maloniai pabendrauti.

Sekmdienį, rugpjūčio 7 d. viešbutyje vyko atsisveikinimo pusryčiai. Paskui visi vyko į Visų Šventų/Šv. Antano bažnyčią. Įnešamas JAV, Lietuvos ir Vyčių vėliavos lydejo naujos Centro valdybos nariai ir ketvir-

lienė. Detroito ir aplinkinių gyventojai kviečiami pasiklausyti paskaitų ir dalyvauti diskusijose. Smulkesnes informacijas ir paskaitininkų laiką galima sužinoti paskambinus Dainavos jaunimo stovyklos telefonu – 313-428-8919.

VĖL GIRDIMI
ADV. P. ŽUMBAKIO
KOMENTARAI

Advokato Povilo Žumbakio radio komentarai yra transliuojami antradieniais, 4 val. po pietų, per „Lietuviškų melodijų“ radio valandėlę WPON-AM 1460 banga. Povilas Žumbakis dalyvaus Fronto Bičiulių studijų savaitėje rugpjūčio 23 dieną, Dainavos stovykloje.

APIE LIETUVOS
VYČIŲ SEIMĄ

Lietuvos Vyčių metiniame suvažiavime – seime, Čikagoje, iš Detroito dalyvavo daugiau negu 20 narių iš visų trijų Detroito viešbučių kuopų. Suvažiavime dalyvavo daugiau 120 atstovų iš įvairių vietovių.

Seime dalyvavo ir Čikagos kardinolas Joseph Bernardin, Lietuvos ambasadorius dr. Alfonsas Eidintas, Lietuvos konsulas Čikagoje Vaclovas Kleiza ir kiti svečiai.

Ateinančių metų Lietuvos Vyčių seimas vyks Detroito. Seimo rengėjai Lietuvos Vyčių

102 kuopa, veikianti prie Šv. Antano lietuvių parapijos. Į ateinančių metų Lietuvos Vyčių centro valdybą išrinkta ir 102 kuopos narė Regina Juškaitė.

Seimo iškilmingos Mišios bus Šv. Antano bažnyčioje. I Mišias yra pakviestas ir Detroito arkivyskupas Adam Maida. Ta proga bus atšvesta ir Šv. Antano lietuvių parapijos 75 metų veiklos sukaktis.

BALFO GEGUŽINĖ

BALFo 76 skyriaus gegužinė Pilėnų stovykloje įvyko sekmdienį, rugpjūčio 14 d. Gražus būrys narių ir svečių suvažiavo smagią praleisti sekmdienį ir paremti šią šalpos organizaciją.

Šeimininkavo moterų vadovė Ona Šadeikienė ir jos talkininkės, pagaminusios labai skanių maistą. Veikė ir stipresnių gėrimų baras, tvarkomas Antano Vaitiekiaus. Alfonsas Rimba linksmino visus muzika ir dainomis. Vertingų laimikų traukimą pravedė Lidija Mingelienė ir Regina Juškaitė.

Baigiantis gegužinei BALFo 76 skyriaus direktorijos kun. Alfonsas Babonas padėkojo visiems už atsilankymą ir paramą – aukas, dovanas laimėjimui, maistą ir darbą. Rengėjai ir dalyviai gera nuotaika skirstėsi, džiaugdamiesi sėkmingai praėjusiu renginiu.

Regina Juškaitė

DRAUGAS

(USPS-161-000)

THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY

Published daily except Sundays and Mondays, Legal Holidays, the Tuesdays following Monday observance of Legal Holidays as well as Dec. 26th and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society, 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589.

Second class postage paid at Chicago, IL and additional mailing offices.

Subscription Rates: \$90.00. Foreign countries \$100.00.

Postmaster: Send address changes to Draugas – 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629.

Pašto išlaidas mažinant, pakvitavimai už gautas prenumerasas nesučiuniam. Ant DRAUGO prie kiekvieno skaitytojo adreso, gavus iš jo mokėti, atzymima, iki kada yra užsimokejęs.

DRAUGO prenumerata mokama iš anksto

	metams	1/2 metų	3 mėn.
JAV	\$90.00	\$50.00	\$30.00
Kanadoje ir kitur (U.S.)	\$100.00	\$55.00	\$35.00
Tik šeštadienio laida:			
JAV	\$50.00	\$35.00	\$25.00
Kanadoje ir kitur (U.S.)	\$55.00	\$35.00	\$30.00
Užsakant i Lietuvą –			
Oro pastu	\$500.00	\$250.00	
Tik šeštadienio laida	\$160.00	\$85.00	
Paprastu pastu	\$100.00	\$55.00	
Tik šeštadienio laida	\$55.00	\$35.00	

• Administracija dirba kasdien nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nedirba.
• Redakcija dirba kasdien nuo 8:30-4:00; šeštadieniais nedirba.

• Redakcija straipsnius taisy savo nuožūra. Nesunaudotų straipsnių nesaugo. Juos gražina tik iš anksto susitarus. Redakcija už skelbimų turinį neatstoko. Skelbimų kainos prisiunčiamos gavus prašymą.

to laipsnio kandidatai. Prieš Mišias palaiminus medalius, i ketvirtą laipsnį buvo pakelti: Jean ir Richard Marks, kun. Antanas Markus ir Dolly Oberaitis. Prie altoriaus, kun. J. Anderloniui vadovaujant, prie-saika davė naujoji Centro valdyba.

Šv. Mišias aukojė kun. J. Anderlonis, koncelebruojant klebonui kun. Richard Dodaro, kun. Antanui Markui ir mons. Al Bartkui. Jautrų pamokslą pasakė kun. Anderlonis. Mišių metu giedoję muz. Fausto Stroliaus vadovaujamas Lietuvos

Vyčių choras. Atsisveikinimo žodį tarė 16-tos kuopos dvasios vadun. R. Dodaro. Mišiom baigiantis sugiedota „Marija, Marija“. Išnešus vėliavas, visi dalyviai susibūrė ant bažnyčios laiptų oficialiai 1994 metų seimo nuotraukai. Po to – asme-niški atsisveikinimai su senais ir naujais draugais.

Suvažiavime dalyvavo 7 Garbės nariai, 110 delegatų, 10 Centro valdybos narių, 3 antrininkai (buvo atstovaujama 29 kuopoms iš 5 rajonų). Balsavimo teisę turėjo 130 seimo dalyvių.

Regina Juškaitė

DALIA E. CEPELE, D.D.S.
DANTŲ GYDYTOJA
7915 W. 171st
Tinley Park, IL 60477
(708) 614-6871
Valandos pagal susitarimą

EUGENE C. DECKER, DDS, P.C.
4647 W. 103 St., Oak Lawn, IL
Pirmas apyl su Northwestern-unto diplomu, lietuviams sutvarkys dantis už prienamą kainą. Pacientai priimami absoliučiai punktualiai. Susitarimui (kalbėti angliškai) tel. 708-422-8260

Kab. 312-735-4477;
Rez. (708)246-0067; arba (708)246-6581
DR. E. DECKYS
GYDYTOJA IR CHIRURGE
SPECIALYBĖ – NERVŲ IR
EMOCINIS LIGOS
CRAWFORD MEDICAL BUILDING
6449 So. Pulaski Road
Valandos pagal susitarimą

DR. A. B. GLEVECKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
SPECIALYBĖ – AKIŲ LIGOS
3900 W. 95 St. Tel. (708) 422-0101
Valandos pagal susitarimą
Pirmd. 3 v. p. p. 7 v. v. antrd. 12:30-3 v. p. p.
trečd. uždaryta, ketvd. 1-3 v. p. p.
penkt. ir šešt. 9 v. r. 12 v. p. p.

6132 S. Kedzie Ave., Chicago
(312) 778-6969 arba (312) 489-4441
DR. K. A. JUCAS
ODOS LIGŲ SPECIALISTAS
GYDO ODOS AUGLIUS, ŽAIZDAS IR
ISSIPLIETUSIAS KOJŲ VENAS
KOSMETINĖ CHIRURGIJA

DR. JOVITA KERELIS
Dantų Gydytoja
3315 W. 55th St., Chicago, IL
Tel. (312) 476-2112
9525 S. 79th Ave., Hickory Hills, IL
Tel. (708) 598-8101
Val. pagal susitarimą

Tel. kabineto ir buto: (708)652-4159
DR. P. KISIELIUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1443 So. 50th Ave., Cicero
Kasdien 1 iki 8 v. v.
išskyrus treč. Šešt. 12 iki 4 val. p. p.

DR. PETRAS V. KISIELIUS
INKSTŲ, PUSLES IR PROSTATOS
gydymas bei chirurgija
5635 S. Pulaski Rd., Chicago, IL
Tel. 312-585-1955
172 Schiller St., Elmhurst, IL 60126
708-941-2606
Valandos pagal susitarimą
Vakaras ir savaitgaliais tel. 708-834-1120

DR. S. LAL
SPECIALYBĖ – VIDAUS LIGOS
7722 S. Kedzie, Chicago 60652
Tel. 312-434-2123
Pirmd. 2 v. p. p. 7 v. v., antr. 9 v. r. - 12.
ketvd. 12 - 4 v. p. p., penkd. 12 - 6 v. v.

LINAS A. SIDRYS, M.D.
Ophthalmologist/Akių Chirurgas
9830 S. Ridgeland Ave.
Chicago Ridge, IL 60415
708-636-6622
4149 W. 63rd St.
312-735-7709

Kab. tel. (312) 471-3300
VIDAS J. NEMICKAS, M.D.
KARDIOLOGAS – ŠIRDIES LIGOS
7722 S. Kedzie Ave.,
Chicago, Ill. 60652

Cardiac Diagnosis, Ltd.
Marquette Medical Building
6132 S. Kedzie
Chicago, IL 60629
Tel. (312) 436-7700
RIMGAUDAS NEMICKAS, M.D.
S. PRASAD TUMMALA, M.D.
Širdies ir Kraujagyslių Ligos
Valandos pagal susitarimą

DR. L. D. PETREIKIS
DANTŲ GYDYTOJA
9055 S. Roberts Rd., Hickory Hills, IL
1 mylia į vakarus nuo Harlem Ave.
Tel. (708) 598-4055
Valandos pagal susitarimą

DR. FRANK PLECKAS
Optometristas (Kalba lietuviškai)
Tikrina akis, pritaiko akinus
2618 W. 71st St.
Tel. (312) 737-5149
Val. pagal susitarimą
Palos Vision Center, 7152 W. 127th St.
Palos Hgts, Ill. Ketv. val. 3-6 v. v.
Tel. (708) 448-1777

DR. LEONAS SEIBUTIS
INKSTŲ, PUSLES IR PROSTATOS
CHIRURGIJA IR GYDYMAS
6132 S. Kedzie
Val.: antr. 2-4 v. p. p. ir ketv. 2-5 v. p. p.
Šešt. pagal susitarimą
Vizitai apmokami Medicare
Kabineto tel. (312) 776-2880
Namų 708-448-5545
Priklauso Holy Cross ir
Palos Community ligoninėms

EDMUNDAS VIZINAS, M.D., S.C.
Specialybė – Vidaus ligų gydytojas
Kalbame lietuviškai
6165 S. Archer Ave. (prie Austin)
Valandos pagal susitarimą
Tel. (312) 585-7755

ARAS ŽLOBIA, M.D.
AKIŲ CHIRURGIJA
AKIŲ LIGOS
Good Samaritan Medical Center-
Naperville Campus
1020 E. Ogden Ave., Suite 310,
Naperville, IL 60563
Tel. 708-527-0090
Valandos pagal susitarimą

LIETUVIŲ TELKINIAI

DETROIT, MI

SUSITIKIMAS SU
LIETUVOS SEIMO NARIU
DR. KESTUČIU GAŠKA

Rugpjūčio 11 dieną Lietuvių Kultūros centre, Detroito, įvyko spaudos ir radio bendradarbių susitikimas su Lietuvos Seimo nariu dr. Kestučiu Gaška, kuris atvyko į JAV-es dalyvauti savo sesers jungtuvėse Ann Arbor, Michigan.

Dr. Kestutį Gašką atlydėjo brolis Aleksandras Gaška iš New Yorko ir brolis dr. Remigijus ir dr. Aldona Gaškai iš Houston, Texas.

Antrasis pasaulinis karas išskyrė Gaškų šeimą. Kestutis Gaška LDDP saraše buvo išrinktas į Seimą Varėnos-Eišiškių rinkimų apygardoje. Gimęs 1943 metais, baigęs Politechnikos institutą. Šiais metais išstojo iš LDDP Seimo frakcijos, pasilikdamas partijoje. Lietuvos atgimimo metu, vadovavo paminklų atstatymo darbams, jų tarpe ir Vilniaus Trijų Kryžių paminklo atstatyme.

Spaudos konferencijoje dalyvavo dr. Remigijus ir dr. Aldona Gaškai, Aleksandras Gaška, Marytė ir Leonas Sabaliūnai, Stasys Garliauskas, Vladas

Staškus, Jurgis Jankus, Antanas Zaprackas ir Algis Zaprackas. Su biografiniais Kestučio Gaškos bruožais supažindino dr. Remigijus Gaška. Buvo keliama klausimai apie Seimo Nacionalinio komiteto veiklą, rusų kariuomenės tranzito rūpesčius, santykius su kaimynais, seimo užsienio komiteto veiklą, Lietuvos ūkį, pramonę ir politinę veiklą. (Dalis spaudos konferencijos buvo perduota per „Lietuviškų melodijų“ radio valandėlę, š.m. rugpjūčio 16 d. laidoje.

PASKAITOS FRONTO
BIČIULIŲ STOVYKLOJE

Lietuvos Fronto Bičiulių studijų ir poilsio savaitė Dainavos jaunimo stovykloje vyks rugpjūčio 21 iki 27 d. Stovykloje pagrindiniai paskaitininkai bus: pirmadienį – „Dienovio džio“ redaktorė Aldona Žemaitytė; antradienį – adv. Povilas Žumbakis; trečiadienį – dr. Samonis; ketvirtadienį – Liūda Rugienienė ir Lietuvoje apsilankiusių Fronto Bičiulių išpužiai iš švenčių ir suvažiavimų; penktadienį – Marija Remienė; šeštadienį – dailiojo žodžio vakaronė, kurioje dalyvaus rašytojas Vytautas Volertas ir poete Julija Švabaitė-Gy-

KARINIO TRANZITO PER LIETUVĄ KLAUSIMU

Kylant vis didesniai susirūpinimui dėl galimų Lietuvos išpajinėjimų ir artimų santykių su Rusija, sudarant karinio tranzito sutartį per Lietuvą ir Karaliaučiaus sritį, manome, kad straipsnis, išspausdintas „Atgimime“ š.m. rugpjūčio 3 d. („Tranzito geopolitika“) labai išsamiai šį klausimą gvildena ir ieško atsakymų. Į klausimą: „Kodėl Rusijai prireikė karinio tranzito per Lietuvą sutarties?“ Romualdai Ozolui atsako opozicijos nariai: Česlovas Stankevičius, Algirdas Saudargas, Egidijus Vareikis ir Vilėnas Vadapalas. Straipsnį perspausdiname išsiaištinę.

Romualdas Ozolas: Kas dabar sprendžiama kaip vadinamoji karinio tranzito problema, mano manymu, yra karinės sąjungos sudarinėjimas. Lietuva sakoma, kad taip nėra, kad tranzitas vyks, kaip vyko ar vyksta visame pasaulyje, ir nieko blogo mums nenutiks. Jūs, čia susirinkusiųjų, nuomone, sutartis reikiška karinė sąjunga, ar ne?

Česlovas Stankevičius: Svarbu išsiaiškinti giliuosius veiksnius. Suprasti, kas veiduojama ir kas vyksta. Tvarokimas ne pervežimų reikalus. Kalbama apie Rusijos strateginių interesų įgyvendinimą. Rusija kariniam veiksmui ir kariniam ryšiui teikia ypatingą reikšmę. Tai aišku ir iš jos karinės doktrinos, ir iš politinių doktrinų, ypač užsienio reikalų ministro Kozyrev'o pasirašytų dokumentų arba jo pasakytų kalbų. Lietuvos, o plačiau imant ir iš viso šio regiono žemėlapis aiškiai rodo, kad Rusija stengiasi prasižvelgti per Lietuvą ir Karaliaučiaus kraštą, pirmiausia atkurdamas savo karines arterijas. Visos trys Baltijos valstybės yra to paties Rusijos strateginio tikslo lauke. Mes turime žinoti, kad Rusija sieks karinių pervežimų ir per Latvijos, o aš manau — ir per Estijos teritoriją. Taigi siekiama, kad funkcionuotų atkurta Rusijos karinė erdvė. Šito galima buvo tikėtis. Dabar Rusija pradėjo vykdyti šitą uždavinį. Dabar jį aiškiai arba įgyvendins, arba ne. Kalbėti reikia ne apie pervežimus. Pervežimai yra techniškas įgyvendinimas to, ką Rusija nori įgyvendinti esminę — sujungti Karaliaučiaus kraštą su savo teritorija, integruoti šį savo valdomą kraštą į Rusiją, o per tai integruoti ir Lietuvą.

Romualdas Ozolas: 1991 metais mes svarstydavome, ar gali Rusija be Baltijos erdvės užsitikrinti savo gynybos ir savo saugumo interesus. Buvom linkę daryti išvadą, kad naudojantis moderniomis gynybos technologijomis karinį saugumą Rusija gali sau garantuoti ir politiškai nevaldydama Baltijos valstybių. Dabar ryškėja, kad Rusija apsisprendžia Baltijos valstybes perimti ir fiziškai. Taigi Rusija atgaivina savo imperinę politiką galutinai.

Egidijus Vareikis: Pažvelkime į Europos žemėlapi: Rusija — sausumos imperija. Ji visuomet stengiasi savo sienas padaryti tokias, kad tai būtų kuo trumpesnės gerai įtvirtinta gynybos linija. Po Antrojo pasaulinio karo Rusija sugebėjo užimti trumpiausią liniją tarp Baltijos ir Juodosios jūrų, kuri atskiria Vakarų Europą nuo Vidurio Europos. Užimti Italiją, Prancūziją, Stalinui, matyt, buvo per sunku, o čia jie įsitvirtino nuo Adrijos iki Rostoko. Viena iš trumpiausių linijų yra ir nuo Odesos iki Karaliaučiaus. Jeigu Baltijos šalys Rusijai nepriklauso — sausumos siena labai pailgėja. Kaukaze irgi galima rasti panašią liniją. Net tas pats turėti gynybos liniją nuo Odesos iki Karaliaučiaus ar nuo Odesos iki Sankt Peterburgo.

Algirdas Saudargas: Pagaliau ir istoriškai Rusija laikosi geopolitinio tikslo būti nuo jūrų iki jūrų. Tiek prie Juodosios, tiek prie Baltijos jūrų stengėsi užvaldyti visą vieną krantą.

Vilėnas Vadapalas: Karinis tranzitas nėra vien transporto klausimas. Paprastai karinio tranzito teisė vienos šalies suteikiama kitai, jeigu jos yra arba vienoje karinėje sąjungoje ar bloke, arba palaiko glaudų karinį bendradarbiavimą. Pavyzdžiui, iš Aliaskos į kitas Amerikos valstijas per Kanadą. Indijai karinio tranzito į Bengaliją teisės niekada nesuteikė Pakistanui. Atsimename, karo metu Vokietija iš Šveicarijos pareikalavo praleisti Vokietijos karinį tranzitą. Sąjungininkai Šveicarijai pateikė rimtas pretenzijas, nors galų gale Šveicarija ir praleido Vokietijos karinį tranzitą. Tranzitas nėra vien techninė problema. Tranzitas rodo tam tikrus politinius ryšius ir tam tikrą gal net ir karinę sąjungą. Valstybių praktikoje neteko pastebėti atvejų, kad karinis tranzitas būtų praleidžiamas valstybėje, nesantį sąjungos nare.

Egidijus Vareikis: Netgi valstybės sąjungininkės dažnai nepraleidžia tranzito. Galima būtų prisiminti, kad Rumunija

buvo priėmusi nuostatą, jog taikos metu jos teritorijoje negali būti svetimos kariuomenės. Ir Brežnevo laikais Maskva negalėjo turėti jokio karinio transporto ir Bulgariją per Rumuniją. Kitas gerai žinomas pavyzdys, kai 1936 m. Amerikos ir Anglijos lėktuvai skrido bombarduoti Tripolio, jiems teko aplenkti Ispaniją. Nebuvo leista skristi nei per Vokietiją, nei per Prancūziją. Vienas lėktuvas dėl gedimo nusileido Ispanijoje, ir tai sukėlė ganėtinai ryžtingus protestus. Tad net šalys sąjungininkės šiuos klausimus apibrėžia labai aiškiai. Antai NATO šalys, sakykim, Norvegija, Danija, taikos metu neleidžia savo teritorijoje būti sąjungininkų karinėms pajėgoms.

Romualdas Ozolas: Ar mūsų įstatyminė bazė neprieštarautų tokios tranzito sutarties sudarymui? Konstitucijos nuostata dėl Lietuvos nesijungimo į postkomunistines sąjungas, atrodo, sukeltų konstitucinę koliziją?

Vilėnas Vadapalas: Visiškai teisingai. 1992 m. birželio 8 d. Lietuvos Respublikos Konstitucinio akto dėl Lietuvos nesijungimo į posovietines sąjungas 3 punktas aiškiai sako, kad Lietuvos Respublikos teritorijoje negali būti jokios Rusijos, Nepriklausomų valstybių sandraugos ar į ją įeinančių valstybių karinių bazių ir kariuomenės dalinių. Vadinasi, jokie tų šalių kariuomenės daliniai fiziškai negali būti Lietuvos Respublikos teritorijoje. Lietuvos Respublikos sienos įstatyme mes taip pat matome labai idomų dalyką — 13 straipsnį, kuris nustato, kad karinio tranzito per Lietuvos Respubliką vienintelis teisinis pagrindas yra tarptautinė sutartis. Šis straipsnis sako: užsienio valstybės kariuomenės kontingentas ir kariniai kroviniai tranzitu per Lietuvos valstybės sieną gali būti gabenami tik Lietuvos Respublikos tarptautinės sutarties nustatyta tvarka. Kol tokios sutarties nėra — toks tranzitas neteisėtas. Ar tokia sutartis būtų teisėta, jei ji būtų sudaryta? Konstituciniame akte dėl Lietuvos nesijungimo į posovietines sąjungas matome, kad Rusijos ir NVS karių dalinių negali būti Lietuvos Respublikos teritorijoje. Gerai įsivaizduokim, kad tokia sutartis yra sudaryta. Tuomet reiktų vadovautis 7 Konstitucijos straipsniu, kurio pirmoji dalis sako, kad jokios įstatymų ar kitas aktas, priešingas Konstitucijai, negalioja. Taigi karinio tranzito teisinis įforminimas nėra toks paprastas klausimas. Tai yra labai sudėtinga procedūra, ir konstitucinės nuostatos neleidžia taip lengvai sutarties sudaryti.

Česlovas Stankevičius: Ne reiktų tik kaip ir karinį tranzitą žiūrėti tik kaip ir karinių dalinių buvimą. Šiuo atveju — buvimą traukinyje, kuris juda per Lietuvą. Štai Lietuvos ambasadorius, kuris atstovauja Lietuvai derybose su Rusija, sako: „Kam gi trukdė iki šiol važiuojantys traukiniai su Rusijos kariniais kroviniais?“ Niekam atseiti nieko blogo neatstikto. Viskam ateina savo laikas. Šiuo metu Rusija nori išspręsti savo pagrindinį uždavinį: supančioti Lietuvą karine jungtimi su Rusija. Po to kurį laiką ji gali elgtis ir labai pavyzdžiai: vežti kopūstus, plytas. Esme aš matau, kad Lietuvos teritorija nuolat naudojama Rusijos kariuomenės reikams. Ne tiek svarbu, kiek ji faktiškai naudojama. Svarbu, kad ji teisiškai įjungiamas į Rusijos karinę sistemą, ji tampa rusų karinės sistemos dalimi. Lietuva taip įjungiamas į posovietinę Rusijos — NVS karinę sandraugą, o tai Konstitucinis įstatymas draudžia.

Romualdas Ozolas: Pone Saudargai, ar Jūs taip pat manot, kad būtent juridinis ir strateginis aspektas Rusijai yra svarbesnis, negu faktinis karinis?

Algirdas Saudargas: Visiškai pritariu. Ir manau, kad čia atsiskleidžia du dalykai. Viena: Rusiją domina ne pats karinio tranzito veiksmas, jį domina tų veiksmų galimybės įteisinimas. Dabar faktiškai tebevykdomas tranzitas juk yra neapiformintas. Antras dalykas: įteisinimas turi politines pasekmes ir Lietuvai, ir Rusijai. Lietuvai jis sukelia konfliktą su Lietuvos Konstitucija ir įjungia Lietuvą į Rusijos karinę sistemą. Tai dabar bandoma užtuoti ir nuveikti. Todėl bus rašoma kokia nors techninė labai menka sutartis ar sutartėlė, net kažkokios nedidelės susitarimas, kad negalėtume jo interpretuoti kaip dokumento apie įjungimą į Rusijos karinę erdvę. Ir kad nebūtų galima taikyti konstitucinio įstatymo dėl nesijungimo į posovietinę sąjungą. Tai daroma sąmoningai. Ir tai ypač neramina. Reiškia, norima nuslėpti, kad tai yra būtent politinis veiksmas. Norėčiau atkreipti dėmesį ir į laiko faktorių — kada Rusija pradėjo reikauti tranzito juridinio įteisinimo. Štai čia išryškėja du Rusijos strateginiai tikslai, gal netgi to paties tikslo du aspektai. Rusijos pareigūnai atvirai ir oficialiai sako, kad iš tų teritorijų, kur Rusija jau buvo, reikia pasitraukti — ten reikia likti, nes jeigu ji pasitrauks, ateis kita karinė struktūra (turima galvoje NATO). Čia pat yra svarstomas kitas dalykas — Rusijos tarptautiniai santykiai, visų pirma su JAV, o ypač ilgą bylą dėl Rusijos dalyvavimo NATO partnerystės progra-

moje. Jeigu ne šita partnerystės programa, NATO galėjo priartėti iki pat Rusijos sienos. Kalbama, kad Rusija, atitraukdama kariuomenę iš Vokietijos ir Vidurio Europos valstybių, taip pat ir iš Lietuvos, persiorientuojanti į naują laiką, fiksuojanti naujas Rusijos įtakų sferas. Ši diplomacija pradėta po antrojo pučo, užslopinus perversmą Rusijoje ir paleidus rinkimų, Konstitucijos tvirtinimo masinę. Labai charakteringa, kad rūpinimasis kariniu tranzitu per Lietuvos teritoriją ir jo įteisinimas pradėtas irgi rinkimines kampanijas metu — kada p. Šumeika, dabartinis Federacinio susirinkimo pirmininkas, balotiravęs Karaliaučiaus srityje, pradėjo tvarkyti šį reikalą. Tai rodo problemos vietą Rusijos politikoje. Be to, Rusija siekia savo karinės pajėgos konfliktų zonoje įteisinti kaip taikos palaikymo pajėgas, ir gaunant tam Jungtinių Tautų mandatą. Kita vertus, Rusija nuolat primena, kad būtina individualiai žvelgti į kiekvieną atskirą atvejį. Tokį „individualų Lietuvos atvejį“ mes čia kaip tik ir aptarinėjame. Jos atveju bus duotas startas įteisinti karinį tranzitą. Rusijos gynybos ministras Gričovas yra pareiškęs, kad karinį tranzitą puikiai galima vykdyti jūros keliais, oru. Tai, kad jie taip spaudžia Lietuvą dėl tranzito, tik dar kartą parodo, kad jie čia tokiu būdu stengiasi likti. Tai strateginis Rusijos tikslas, jis taip pat yra suformuluotas Rusijos pareigūnų. O Partnerystės taikos varden programos neapibrėžtumas leidžia tai daryti. Per tą neaiškumą laikotarpį, Rusijai stengiantis prisitvirtinti Karaliaučį bei kokiomis nors sutartimis „prisiseigti“ Baltijos šalis, yra sprendžiamas pasiskirstymas įtakos zonomis, nustatymas, kur eis NATO, o kur — NVS pajėgų sienos. Dabar tokiu būdu vyksta dviejų supervalstybių kova.

Česlovas Stankevičius: Norėčiau dar pridurti: nuo pirmosios sutarties sudarinėjimo laiko niekas nepasikeitė: Rusijos pozicija liko ta pati. Kai buvo pradėta derybų su Rusija 1991 metais, mes kaip derybų objektą atmetėme Rusijos siūlymą sukurti karinį tranzitą per Lietuvos teritoriją kariniam tranzitui į Karaliaučį. Dabar vėl to paties dalyko siekiama: gauti teisę naudotis Lietuvos teritorija. Daugiau Rusijai nereikia. Ji gali ir nevažiuoti. Metus gali nevažiuoti, dvejuis. Svarbu gauti teisę. Čia yra esmė. Ir jeigu mes svarstysime, ar daug karavių važiuos, kiek bus sargybinių, ar išlips — tik padėsim paslėpti tikrąją problemą, jos esmę. O būtent esmę turime matyti. Detalės visai nesvarbu.

(Bus daugiau)

Man nelabai patiko, todėl mažai geriau, bet po kiek laiko tas jugoslavų pasidavė baltai mėlynas. Kai atėjo kita pamaina, visi gėrusieji atrodė blogai — pradėjo vėmti, suskauto vidurius. Pasirodė, kad vėnas buvo užnuodytas. Kiti nebegalėjo nei į štabą nueiti, taip blogai jautėsi.

Kai grįžome į štabą, apklausinėjo, išbarė ir pasakė, kad tai jau nebe pirmas kartas, kai vokiečiai bando užnuodyti vėną iškeisti į maistą. Džiaugiasi, kad nedaug to vėno geriau, tai man nebuvo per daug blogai, nors galva svaigo ir pykino. Pavakare pasidarė kiek geriau. Kai tik užmigau, mane kažkas prižadino. Pranešė, kad esesininkai puola lagerį.

Girdėjome, kaip artilerijos sviediniai sprogdavo aplinkui, triukšmas didžiausias. Nebežinojome, ką daryti. Griebėm, kas ką turim ir begom iš to lagerio, kad tik greičiau pasitrauktume. Daugumas turėjo visokių daiktų, net radijo aparatus. Netoliese buvo fabrikas, kur gamino radijo aparatus ir kitokius daiktus.

Artilerijos sviediniams kaukiant pro ausis ir sproginėjant čia pat, visi bėgome pro užpakalinius vartus, nebežinodami nei kur. Visokių tautybių Kariai bėgo kartu, niekas nelaukė sužinoti, kas tikrai ten šūdo esesininkai, ar kas kitas. Už lagerio netoli buvo miškas, tai mes visi į jį patraukėme.

Taip 1945 m. balandžio gale pabaigėme karo belaisvio gyvenimą. Nežinojome, ką mums atneš rytojais, bet tuo metu niekas apie tai negalvojo. Buvo svarbu išgelbėti savo gyvybę.

(Pabaiga)

Danutė Bindokienė

„Nežinomosios žemės“ gyventojai ieško savęs

Vakarų pasauliui Rusija — arba Sovietų sąjunga — ilgą laiką buvo „Nežinomoji žemė“: paslaptinga, grėsminga, bet nuolat žadinanti smalsumą sužinoti, kas slypi už geležinės uždangos esančiuose plotuose, į kuriuos vakariečiams buvo užginta net koją įkelti. Sovietų sąjungos siūlėms suirus ir pagrobtojioms valstybėms išsiskirsčius savais keliais — siekti laisvo, nepriklausomo gyvenimo, pasiliko tik sovietijos branduolys — pati Rusija, masinanti ją ne vien „atrasni“, bet, jei tik galima, pasipelninti.

Šiuo metu vakariečiai, mėginami bendrauti su Rusija, susiduria su nesitiktetu reiškinio: rusų tauta desperatiškai ieško savo identiteto. Tai žmonės, niekuomet neturėję žengti už imperinio mentaliteto ribos, staiga atsidūrę be jos saugaus užnugario. Net prieš 1917 m. revoliuciją, kai carų imperiją pakeitė sovietiškoji, Rusija, kaip atskira, savaiminga tauta, neegzistavo. Carų imperija susidėjo iš nemažos grupės jėgų ir įjungtų valstybių, kurios pasižymėjo savita kultūra, kalba, papročiais, daugelis nuo pravoslavų rusų skyrėsi net tikėjimu.

Nepaisant griežto spaudimo ir nuolatinių pastangų visas tas tautas paskandinti rusinimo potvynyje, kiekviena pavergetoji šalis vis dėlto galutinai nepradėjo tapatybės. Čia pavyzdys gali būti ir Lietuva, kurios net vardą mėginta ištrinti iš Europos žemėlapių, o rusinimo bei pravoslavavimo darba vartyti spaudos draudimo keturiasdešimtmečiu. Lietuviai liko lietuviais, liko katalikais ir, pirmiausiai, proga atsiradus, ištrūko iš Rusijos imperijos, paskelbdami nepriklausomybę 1918 metų vasario 16 d. Tą patį padarė ir daugiau pavergtų tautų.

Visas laisvėjimo procesas šio šimtmečio pradžioje ir antrą kartą pasikartojęs beveik jo pabaigoje, yra gerai suprantamas pavergtų tautų gyventojams, tačiau patys rusai išreiškia nestėbimą ir tam tikrą pasimetimą. „Motina Rusija“ jie didžiuojosi ir tebesididžiuoja net dėl to, kad tai kone vienintelė pasaulio valstybė (išskyrus JAV), neturėjusi kolonijų pasaulyje. Eilinis rusas sovietijos sudėtyje buvusių tautų nevadina kolonijomis ir netiki, kad jos buvo jėga ir tą sudėtį įjungtos: argi tos valstybės (kaip ir Lietuva 1940 m.) pačios nepasiprašė būti pri-

imamos į Sovietų sąjungą? 1980-tajame dešimtmetyje prasidėjęs laisvės judėjimas, ilgainiui suardęs sovietų imperiją, rusams yra sunkiai suvokiamas. Jie jautia, kad Rusijos garbė tapo įžeista, jų tauta pasaulio akyse sumenkinta. Todėl ir Žirinovskio svaiojimai susilaukė tokio eilinių piliečių pritarimo, nes buvo galima tikėtis Rusijos šlovės grįžimu, jeigu tik vyriausybės viršūnėje atsistotų tvirtos nusi-statymo vadas.

Atrodo, kad tautinio atgimimo srovė, stipriausiai pasireiškusį Lietuvoje, netikėtai užklupo ne tik Rusijos piliečius, bet ir valdanciuosius sluoksnius su Gorbačiovu priekyje. Niekas nesuvokė to tautinio atgimimo sąjūdžio tikrosios reikšmės. Gorbačiovas, atrodo, buvo įsitikinęs, kad truputį atleisti varžtai, rišę okupuotus kraštus su Rusija, sukels tik dėkingumą ir sustiprins lojalumą. Dėl to jis ir ryžosi asmeniškai važiuoti į Lietuvą, įtikinti lietuvius ir tenykštę komunistų partiją Maskvos gaisrais norais. Tos Gorbačiovo viešnagės Lietuvoje rezultatas patys matėme televizijoje, o taip pat regėjome ir Sovietų imperijos paskutines dienas.

Visas pasikeitimas įvyko taip staiga, kad buvusios sovietijos piliečiai — rusai — vis dar nepajėgia prisitaikyti prie naujosios Rusijos sąvokos. Juk Rusija iš imperijos, kuriai visas pasaulis stengėsi pataikauti, virto sunkiai ekonomiškai besiverčiančia, nusikaltėlių apniakta valstybe, kurią Vakarų kaptalistai taikosi išnaudoti. Daugelis ilgisi buvusios santvarkos ir didybės, nori atstatyti prarastą garbę. Juo labiau, kad daug ir buvusių okupuotų kraštų savanoriškai įjungiasi į Nepriklausomų valstybių sandraugą, kurios centre yra Maskva. O ir neįsijungusiuose kraštuose ir valdžią išrenkami buvę partiečiai, todėl rusai gali viltis, kad nelabai tolimoje ateityje „užsispyrėlių“ valstybės susipras ir grįš į „vieną avidę“, kurios „pie-motina“ sėdės Kremliuje. Jeigu jos to nepadarys gražiuoju, atitinkami spaudimai, įvairios „sutartys“ ir įsipareigojimai ilgainiui pas privers nusileisti. Kadangi Vakarai į nepriklausomų valstybių sunkumus žiūri skeptiškai ir nesiskubina su pagalba, Maskva jiems laiko plačiai atvertą glėbį ir siūlo savo globą.

NEBUVO LEMTA ŽŪTI

JUOZAS KULIUKAS

ATSIMINIMAI

26

Tą dieną visiems išdavė po Raudonojo Kryžiaus paketėlį. Virtuvė dar kol kas neveikė. Daugelis pradėjo verstį tą spygliuotų vielų tvorą. Ją reikėjo išversti, nes pro vartus prancūzai neįsileido. Netoli buvo didelės vokiečių kareivinės, o dar kiek toliau — maisto sandėliai. Kai mes ten nuėjome, radome jau daug lenkų ir kitų tautybių belaisvių. Juos leido eiti pro vartus, pirmiausia, kur buvo karininkų butai. Ten visko galėjom rasti. Rašinėse radom daug vokiškų pinigų. Kai kas juos mėtė, kiti net degino, sakė, kad tos markės nebus geros. Bet visi labai apsirinko — nors jų vertė buvo ir maža, bet vis dėlto daug už markes galima buvo nupirkti. Pasiėmiau tik kelis šimtus, o vėliau galėjau, bet jau buvo per vėlu.

Tame rajone buvo dideli maisto sandėliai. Mes pasiėmėme maisto ir nešėmės į savo lagerį, bet prancūzai viską atėmė, sakydami, kad maisto reikia virtuvei.

Atėjo ir kita diena, o vis nėra jokios oficialios prancūzų ar kokios kitokios armijos. Vėliau sužinojome, kad sąjungininkų armija dar ganė toli, tai iš miesto atėjo pats vokiečių politikos viršininkas ir prašė belaisvių, kad palaikytų miestą tvarką. Pasirodė, kad tie belaisviai ir civiliai kitataučiai plėšikauja. Laikinoji lagerio valdžia

pradėjo klausyti, kas nori eiti į miestą savanoriais ir patruluoti. Žadėjo duoti šautuvą ir cigarečių. Atsirado nemažai savanorių. Ir aš nuėjau. Turėjome laukti eilę. Pamatėme, kad iš miesto atveža kelis sužeistuosius ir užmuštus. Pagalvojau, kad karas jau beveik pasibaigė, tai dėl ko man dabar reikia eiti savanoriu? Juk mieste dar buvo nemažai vokiečių kareivių, matė ir keletą tankų.

Kur mes buvome sustoję, netoli lagerio sargybinių būdelės, buvo nuošali vieta. Pasišalinai, kad niekas nepastebėtų, sunku nebuvo. Prie barako pamačiau pastatytas kopėčias. Nieko nelaukęs, kopėčiomis perlipau per stogą tiesiai į baraką ir pasišalinau.

Praėjo kelios dienos. Dar vis nematėme prancūzų ar sąjungininkų kariuomenės. Karo belaisviai perėmė lagerio vadovybę, isakė kiekvienam baraką susitvarkyti pagal kariuomenės tvarką. Barako vadas būtų kuopos vadas, sudarytų būrius ir skyrius. Netinai, kada čia ateis prancūzų kariuomenė. Tose apylinkėse yra daugiausia miškai, o miškuose susimetė vokiečių SS daliniai. Ejo kalbos, kad tie SS daliniai kartais užpuola ir svetimaucius išžudo. Toks likimas ištikęs ir tas dvi grupes belaisvių, kurie aną kartą išėjo iš mūsų lagerio: kažkur miške vokiečių esesininkai visus sušaudė. Pradėjom jaustis nelabai saugiai.

Prancūzai ir kitų tautybių karo belaisviai apsiginklavo, kiek tų ginklų buvo. Visiems ginklų neturėjo, bet visi iš eilės turėjo eiti sargybą ir šiaip visokias pareigas atlikti. Mūsų barako vadas gavo įsakymą, kad paskirtų skyrių sargybai pakeisti. Jis mums liepė nueiti į lagerio štabą, ten gausime nurodymus, kur reikės pakeisti tą

sargybą. Stabė nemažai karių, buvusių karo belaisvių, su šautuvais ir kulkosvaidžiais. Mums išdavė šautuvus, šovinių, po porą pakelių cigarečių ir isakė pakeisti sargybą prie maisto sandėlio. Kitas skyrius, sudarytas iš jugoslavų, turėjo pakeisti sargybą, turinčią sunkiuosius kulkosvaidžius. Kulkosvaidžių lizdai buvo gerai įsivertinę, pasirengę visokiom situacijom. Sandėlyje dar buvo nemažai maisto, nors jau daug išvogta, kol nebuvo sargybos. Vogė ir vokiečių civiliai, bet dabar mums isakė niekam maisto nebeduoti.

Prie tų sandėlių susirinkdavo daug civilių — vokiečių ir kitų tautybių žmonių. Prašė, kad jiems bent kiek maisto duotume, sakėsi kelios dienos nieko nevalge, siūlė visokio vyno, degtinės ir kitokių daiktų. Jaunos moterys žadėjo daryti viską, ką tik mes norim, kad tik gautų maisto. Rodė gražius šampano butelius, plikas kojas... Buvo gaila tų vargšų žmonių. Mes gerai žinojome, ką reiškia alkis, tai iškeitom porą butelių vyno į maistą. Ypač jugoslavai: kai pamato vyno butelį, nebegali atsisilaikyti. Atėidavo mūsų patikrinti, kad niekas nieko neduotų iš sandėlių. Sakė, kad dėl to ir statomos įvairių tautybių sargybos — jeigu vieni dalins maistą, kiti sudraus arba paskus vadovybei.

Dienos metu buvo ramiau, bet naktį girdėjome patrankų ir net šautuvų garsus. Rytojaus rytą, prieš sargybos pakeitimą, buvo nutarta išerti ant maisto iškeistus butelius vyno. Kas žino, gal mus visiems daugiau nebeteiks susitikti, tai reikia linksniau paskutinį kartą padraugauti. Aš nebuvau geriantis, bet jugoslavų sargybos vadas, jau gerai įgėręs, man sako: — Nebijok, skanus vynas! Bent paragauk.

Lietuviai esame visi —
Lietuvių Fonde ar esi?

LIETUVIŲ FONDAS **LITHUANIAN FOUNDATION**

14911 127th STREET
LEMONT, IL 60439
Tel.: 708-257-1616
Fax.: 708-257-1647

BE ŠIENO NEBUS PIENO

(Kur dingę jaunieji LF nariai?)
BRONIUS JUODELIS

Lietuvių fondas, skirstydamas savo metinį pelną, liūto dalį atiduoda mūsų jaunimui, jo lituanistiniam švietimui. Vien tik iš 1993 m. LF pelno švietimui buvo paskirta 130,975 dol. iš visos 282,845 dol. skirstytos sumos. Tad švietimas gavo 46% visos sumos. Šią sumą sudaro finansinė parama lituanistinėms mokykloms, JAV LB švietimo tarybos leidžiamoms vadovėliams bei mokslo priemonėms ir stipendijoms.

Greta to, 1993 m. Kalėdų švenčių metu Lietuvių fondas įteikė visų JAV lituanistinių mokyklų mokiniams Kalėdų Senio dovanėles — mokyklinių priemonių paketelius. 1994 m. Vasario 16 proga Lietuvių fondas apdovanojo balionėliais visus lituanistinių mokyklų mokinius. 1994 m. birželio 6 d. pasiuntė laiškus su mokyklinėmis kempinėmis visų JAV lituanistinių mokyklų mokinių tėvams, juos kviečiant stoti nariams į LF, arba nariams (įnešant į LF po 100 dolerių) įrašant savo vaikus, kuriems LF skiria didžiausią dėmesį ir paramą. Deja, iki šiol, iš to tūkstančio tėvelių, gavusių šiuos laiškus, atsiliepė tik trys.

Tik trys atsilięję po šimtine ir įstojo nariais į Lietuvių fondą. Tai — Vida Bučmienė, Carol Kalvaitis ir Bart Barisa. O kur visi kiti jauni mokyklinio amžiaus vaikų tėveliai? Kur stipendijas gaunančių studentų tėveliai? Kur mūsų jaunieji profesionalai baigę studijas su LF stipendijomis, dabar įsitvirtinę gerai apmokamose tarnybose? Ar jiems LF yra „melžiama karvutė“, kuriai nereikia duoti šieno? O gal dar visi teberašo čekius, vasaros atostogų malonumams ir tik rudens žvilgters, ar kas nors liko — Lietuvių fondui?

O ruduo jau čia pat. Už poros savaitių suskambės mokyklų skambučiai. Jauniems tėveliams vėl rūpestiai. Vaikučiams reikia naujos modernios aprangos, o gal ir automobilio? LF gali palauti. Nors, be šieno — nebus pieno“, sako lietuvėška dainelė. Tad „šienų“ reikia susirūpinti visiems esantiems ir buvusiems lituanistiniam mokyklų mokinių tėveliams. Visiems nelaukiant reikia stoti nariams į Lietuvių fondą, ar įrašyti vaikučius, kad tos šimtinės pakeltų LF kapitalą, kuris atneštų lituanistiniam švietimui reikalingas lėšas.

Būtų prasminga, kad tuos jaunus tėvelius, kurie dar nėra LF nariai, paragintų jais tapti JAV LB vadovybė, švietimo taryba, mokyklų vedėjai ir mokytojai. Jaunųjų LF narių prieauglis, jų stambesni įnašai labai reika-

Bronius Juodelis, LF valdybos vice-pirmininkas.

lingi Lietuvių fondui. Per š.m. metinį LF suvažiavimą buvo pagerbti 102 mirę LF nariai 1993 metais. Tais metais įstojo tik 55 nauji LF nariai. Mirusius LF narius turi pakeisti nauji, jauni nariai. Tik tuomet gyvuos Lietuvių fondas ir mūsų švietimas.

LF ATSTOVĖ OMAHOJE

Jau 32 m., kaip Lietuvių fondas telkia kapitalą, kurio palūkanomis išlaikoma lietuvybė išeivijoje. Tame laikotarpyje sutelkta virš 6 milijonų dolerių kapitalas, ir lietuvybės išlaikymui išdalinta art 4 milijonų.

Šakotas Lietuvių fondo veiklos medis vis labiau auga ir leidžia naujas atžalas naujose vietovėse. Malonu LF narių šeimai ir lietuvių visuomenei supažindinti su Gražina Reškevičiene, nauja LF igalotine OMAHOJE, NE. Gimusi 1935 m. Klaipėdoje, Sovietų sąjungai antrą kartą okupuojant Lietuvą, Gražina Kavaliauskaitė su tėvais 1944 m. pasitraukė į Vokietiją. Wuertburgo pabėgėlių stovykloje lankė pradžios mokyklą, pradėjo gimnaziją, priklausė skautėms ir stovyklos vaikų teatrui.

Su tėvais atvykusi į JAV, įsikūrė OMAHOJE. Čia mokėsi lietuvių Šv. Antano parapijos mokykloje, amerikiečių South High School ir lankė Nebraskos universitetą Lincoln, NE. Daug metų dirbo Western Electric — AT & T bendrovėje kaip Computer Service Analyst. Dirbo JAV LB Omahos apylinkės valdyboje, 17 metų vadovavo skautėms, priklausė scenos mėgėjų būreliui, lietuvių chorui ir 24 metus vadovauja tautinių šokių grupei „Aušra“. Lietuviškojo dvasiojo išaugino du sūnus ir dukrą. Augina du anūkus.

Šią vasarą Gražina lankosi

LIETUVOJE DIDĖJA GIRTAVIMAS

Iš Lietuvos ateina vis nelinksmos žinios. Iš spaudos ir kitų šaltinių sužinome, kad Lietuvoje yra labai daug girtaujančių. Jų tarpe apie 100,000 alkoholi- kų ir dar daugiau arti jų. Įvairiomis progomis, ar iš įpročio geria, vyrai, moterys ir net jaunimas. Vartojami alkoholiniai gėrimai vietinės gamybos ir importuoti. Plinta ir naminis degtinės vartojimas. Alkoholiniai gėrimai plačiai parduvinėjami viešose parduotuvėse ir slaptose landynėse. Nuolatiniai privatūs pobūviai, ar kitais atvejais, dėl besaikio vartojimo alkoholinių gėrimų, dažnai baigiasi nusikaltimais, nelaimėmis keliuose. Tautos girtavimas — tai savanoriškas moralinis ir fizinis genocidas. Tuo reikalu turėtų susirūpinti Lietuvos valdžia, išleisdama priešalkoholinį įstatymą, suvaržantį alkoholinių gėrimų gamybą ir jų pardavimą.

Didejančiu girtavimu yra dau-

Lietuvoje. Grįžusi žada „pajudinti Omahos žemę“, sukviešti naujus narius į Lietuvių fondą, sutelkti daug lėšų LF rudens vajuje. Belieka palinkėti Gražinai geriausios sėkmės LF ir lietuvybės išlaikymo darbuose.

Br. J.

Lietuvių fondo antras leidinys jau yra atspausdintas ir atiduotas knygų rėšyklai. Įrašėms gali užtrukti 5-6 savaites. Gavus įrašą kietais viršelais knygą, tuojau bus pasiųsta prenumeratoriams.

Lietuvių fondo antro leidinio paruošimas ir atspausdinimas dėl įvairių priežasčių ilgokai užtruko, bet jau matosi galė tunelio šviesa. Dėkojame už kantrybę.

P.S. Prenumeratoriai, kurie esate pakeitę adresą, prašome tuojau pranešti naująjį adresą LF raštinei.

CITY CENTER GT — INTERNATIONAL

DĖKOJAME VISIEMS KLIENTAMS, KELIAVUSIEMS SU G.T. INTL. I LIETUVOS DAIRŲ - TAUTINIŲ ŠOKIŲ ŠVENTĘ. BUVO MALONU JUMS PATARNAUTI. TEPASILEKA ILGAI SU JUMIS GRAŽŪS KELIONĖS PRISIMINIMAI! SAKOME — IKI PASIMATYMO VĖL!

RUGPJŪČIO 10 IKI 22 — Kellonės išparduotos.

PRIMENAME, kad organizuojame keliones pagal kliento pageidavimus su pilnų turistinių aptarnavimų.

KVIEČIAME KELIAUTI SU MUMIS Į VOKIETIJĄ... LAN- KYSIME PASAULYJE PAGARSĖJUSIAS KALĖDINES MUGES PENKIUOSE MIESTUOSE... KELIONĖ GRUO- DŽIO 2 IKI 13... BUS DAUGIAU INFORMACIJŲ VĖLIAU.

TURISTINIS PATARNAVIMAS:

- Automobilių nuomavimas
- Viešbučių užsakymas įvairiuose Lietuvos miestuose
- Pasitikimas aerouoste
- Tarp miestiniais pervažiavimai

IR VISA TAI IŠIMTINAI SAVOMIS, MŪSŲ FIRMOS TARNAUTOJŲ, PASLAUGOMIS

Mūsų Vilniaus raštinė — jūsų paslaugoms!

KELIONĖS IŠ LIETUVOS: rašome savo raštiniuose Vilniuje kompiuterine sistema bilietus į visus pasaulio kraštus. Bilietų apmokėjimas gali būti Lietuvoje arba Amerikoje — kaina nesiskiria. Rašome LUFTHANSA, SAS, FINNAIR bilietus ir netrukus galėsime pasiūlyti bilietus amerikietiškomis aviakompanijomis.

Mūsų personalas Vilniuje greitai sutvarko tranzitinės Vokietijos vizas keliautojams ir padeda pasirošti Amerikos vizos dokumentų pridavimui, organizuoja ekskursijas į Ameriką bei Meksiką, konsultuoja ir rezervuoja viešbučius užsienyje.

PROFESIONALIAI IR TVARKINGAI APTARNAUSIME ABIEJOSE ATLANTO PUSĖSE.

G. T. INTERNATIONAL, INC.
9525 SOUTH 79TH AVENUE
HICKORY HILLS, ILLINOIS
60457

TELEFONAI: (708) 430-7272
TELEFAX: (708) 430-5783

Member
American Society
of Travel Agents

City Center GT-International
GEDIMINO PROSPEKTAS NR. 37
VILNIUS, LIETUVA

TELEFONAI: (370) 2-223-147
2-223-154
TELEFAX (370) 2-223-140

CLASSIFIED GUIDE

REAL ESTATE

REALMART, INC.
6602 S. Pulaski,
Chicago, IL 60629
312-585-6100

BALYS BUDRAITIS
Asmeniškai patarnauja įvairių nuosavybių
pirkime bei pardavime, mieste ir prie-
miesčiuose. Susitarsite skambinkite
B U D R A I Č I U I
Bus.: 312-585-6100, res.: 312-778-3971

REAL ESTATE

GREIT PARDUODA

RE/MAX REALTORS
(312) 586-5959
(708) 425-7161

RIMAS L. STANKUS

- Perkant ar parduodant
- Greitas ir sąžiningas patarnavimas
- MLS kompiuteriškai pagalba
- Nuosavybės įkainavimas veltui
- Perkame ir parduodame namus
- Apartamentus ir žemę
- Pensininkams nuolaida

MISCELLANEOUS

10%—20%—30% pigiau mokė-
sit už apdraudą nuo ugnies ir auto-
mobilio pas mus.

FRANK ZAPOLIS
3208 1/2 West 95th Street
Tel. — (708) 424-8654
(312) 581-8654

ELEKTROS. ĮVEDIMAI — PATAISYMAI
Turio Chicago miesto leidimą.
Dirbu ir užmiesty. Dirbu greitai,
garantuotai ir sąžiningai.
312-778-3313
KLAUDIUS PUMPUTIS

J.M.Z. Construction Co.
Custom carpeting, rec. rm. addi-
tions; kitchen, bathrm., basement
& deck construction; dry-wall hang-
ing & taping; aluminum siding, soft-
fit, fascia & seamless gutters;
replacement glass block windows;
shingle hot tar & modified rubber
and roll roofs. Expert at tearoffs;
complete tuckpointing; all colors;
chimneys rebuilt. Tel.
708-620-9942.

TAISOME
SKALBIMO IR DŽIOVINIMO MA-
ŠINAS, ŠALDYTUUVUS, ŠILDYMO
SISTEMAS, VIRYKLAS, ORO VĖ-
SINTUVUS.

H. Deckys
Tel. 585-6624

NAMŲ REMONTAI
Užkalam „siding“, remontuojame:
stogus, langus, duris „porches“, rū-
sius; dedame keraminius plyteles,
atliekame įvairius mūrinių darbų.
Kreipkitės: tel. 312-489-1478

HELP WANTED

MACHINIST

South suburban job shop has an
immediate opening for experienc-
ed machinist to operate Bridgeport
mills. Must have own basic tools
and make set up.

ALPHA MACHINE CORP.
17511 Duvan Dr.
Tinley Park, IL
Call for appointment.
(708) 532-2313

Must be able to communicate in English.

DĖDĖS SAMO ŽEMĖ

Pažintis su Amerika (JAV)

VINCAS SALČIŪNAS

Liepos 18 d. Kauno leidykla
„Varpas“ išleido Vinco Salčiū-
no knygą

DĖDĖS SAMO ŽEMĖ - Pa-
žintis su Amerika (JAV)

336 pusl., daugiau kaip 90 nuo-
traukų bei iliustracijų. Tiražas -
2000.

Nors knyga tiesiogiai skirta
Lietuvos skaitytojams, bet yra
naudinga visiems, kas domisi
Amerikos istorija, geografija,
gamta, ekonomika, kultūra,
žmonių gyvenimu ir t.t. Tai ne
kelionių aprašymai, o platus
idomios medžiagos bei faktų
apie J. A. V. rinkinys.

Autorius turi labai ribotą tos
knygos kiekį, ir siūlo ją ne-
delsiant įsigyti. Gaunama
„Drauge“ ir kitur. Platintojams — nuolaida. Kaina — 13.50 JAV dol.
plius persiuntimo išlaidos. Užsakyti ir čekį siųsti:
V. Salčiūnas, 2268 S.E. Carnation Rd., Port St.
Lucie, FL 34952. Iš jo užsakius, autorius pats sumoka siuntimo
išlaidas.

KUN. JUOZAPO ANGELAIČIO

Buvusio Dievo Motinos Nepaliaujamos Pagalbos parapijos
klebono garbei
Jo 60-jų įšventinimo metinių ir 90-jų Gimtadienio
šventė

Sekmadienį, 1994 m. rugpjūčio mėn. 28 d.
Šv. Jurgio bažnyčioje
6527 Superior Avenue, Cleveland, Ohio.
Šv. Mišios 10:30 valandą ryto.

Pokylis tuoj pat po Mišių
Dėl pokylio rezervacijų ir kitos informacijos skambinti
Šv. Jurgio klebonijai
Tel. 431-5794

Pokylio bilietai \$25.00. Jie turi būti įsigyti iki pirmadienio,
rugpjūčio 22 d.

LF igalotine OMAHOJE Gražina Reškevičienė (viduryje) su sūnum Rimu ir dukra Gailute.

I LKR ŠALPOS DARBO BARUS PAŽVELGUS

P. PALYS

Gan dažnai mūsų spaudoje rašoma ir informuojama apie čia veikiančius įvairius lietuviškus fondus. Tačiau apie Lietuvių Katalikų Religinę Šalpos (toliau tik LKRS arba Šalpa) žinių rečiau pasirodo, kai tuo tarpu, LKRS veikla yra didelė, plati, ir efektinga. Žvilgtelėkime į ją.

Paskutiniu metu Šalpoje įvyko tarnautojų pasikeitimas. Iš Reikalų vedėjo pareigų pasitraukė Rūta Virkutytė ir tarnautoja Ramūnė Adams. Reikalų vedėjo pareigas užėmė darbšti visuomenininkė, priklausanči įvairioms organizacijoms, esanti jų valdybų sudėtyje, Vida Jankauskienė. Į Reikalų vedėjos pavaduotojos pareigas atėjo Josephina Senken.

LKR Šalpa, retkarčiais išleidžia informacinį leidinį „Žinios“. Šią vasarą išleistoje „Žiniose“ rašoma apie Lietuvoje isikūrusią Invalidų draugiją, kurią globoja Kaišiadorių vyskupija. Pastaruoju metu draugijos globoje esą apie 700 vaikų ir suaugusių. Šalpa, gavusi iš tos draugijos pirmininkės Elenos Varkalienės paramos prašymą, jį patenkino ir paskyrė 1,000 dol. Atsiųstame padėkos laiške rašoma: „Nuosirdžiai dėkojame už tą milžinišką paramą mūsų invalidams... Mes suprantame, kad šie pinigai Jums taip pat nelengvai gausiami, todėl užtikriname Jus, kad juos naudosis tik būtiniausiems reikalingams“.

Šią vasarą katalikiško švietimo klausimais Lietuvos katalikiškų mokyklų ir darželių mokytojai, auklėtojai ir

administratoriams bus praves-tas paskaitų ciklas. Paskaitas praves trys patyrę amerikietiai, tos srities specialistai: prof. L. George Jeannot, Religinio švietimo vedėjas, Šv. Mykolo parapijos (Seattle, WA), buvęs Seattle universiteto profesorius; seselė dr. Jeanette Lucinio, sielovados studijų magistro laipsnio programos vedėja, Catholic Theological Union (Chicago), buvusi Religinio švietimo profesorė; ir James Simone, New York arkivyskupijos Švietimo skyriaus vedėjos pavaduotojas.

Ši programa yra vykdoma bendromis APPLE (Amerikos Profesionalai Lietuvos Mokykloms) ir LKRS įėjoms.

LKR Šalpa, Oak Tree Philanthropic Foundation paramos dėka, padengia specialistų kelionių į Lietuvą išlaidas bei suteikia stipendijas, Lietuvos katalikiškų mokyklų personalui dalyvauti toje programoje.

LKR Šalpa suteikė paramą 8 Lietuvos jaunimo organizacijoms „Action Catholic Patria“ nariams dalyvauti „Europos jaunimo savaitė“, kurią organizavo Dreseno vyskupijos Jaunimo namai. „Europos jaunimo savaitės“ metu, Patrijos vadovybė tikisi: „...patatyti kaip vyksta darbas su jaunimu Vokietijoje, sužinoti, kaip organizuojami panašūs renginiai ar stovyklos ir kituose Europos kraštuose, susipažinti su Vokietijos jaunimo darbo specifika, metodais ir kūrybinėmis galimybėmis“.

Panevėžyje veikia, kun. Rimo Gudelio globojamas, A. Lipniū-

no vardo Kultūros centras. Ten veikia ir religinio folkloro ansamblis. Ansambliui instrumentus įsigyti pagelbėjo Šalpa.

Utenoje, prie Kristaus Žengimo į Dangų parapijos, ten įrengiant parapijos namus, su 5,000 dol. parama atėjo LKR Šalpa. Klebonas kun. Petras Adomonis savo padėkos laiške rašo: „...Jūs didžiulė 5,000 dol. parama leido mums įrengti biblioteką, sukaupti knygų fondą, įrengti bibliotekos skaityklą. Nuosirdžiai dėkoju“.

Lietuvoje moksleiviams ir aplamai jaunimui yra leidžiamas katalikiškas laikraštėlis „Valančiukas“, kurį nemokamai gauna visų Respublikos miestų ir rajonų moksleiviai. „Valančiukas“ propaguoja vyskupo M. Valančiaus idėjas, katalikiškąją dorą, santūrą, blaivybę. „Valančiuko“ redaktorius Juozas Jurevičius už laikraštėlio paramą LKR Šalpai dėkoja: „...LKRS pirmininkui, vadovybei ir LKRS rėmėjams Amerikoje tariame nuosirdžiausią padėką... Amerikos lietuvių katalikų širdies paramą patirs nemažiau kaip 50,000 jaunųjų skaitytųjų...“

Amerikos lietuvių seselių, Lietuvos vienuolių projektams paremti Šalpa skyrė 30,000 dol. Tam reikalui pinigai buvo gauti iš amerikiečių katalikų KOCH fondo. Tie projektai yra: 1. stipendijoms dviem eucharistietėms seselėms JAV-se baigti katechetikos mokslus; 2. paremti dviejų Nekalto Prasidėjimo Marijos Vargdienių seselių darbą su jaunimu Vilniaus J. Matulaičio parapijoje; 3. padėti seselėms širdietėms įrengti jaunimo centrą Klaipėdoje; 4. darbas su jaunimu Vokietijoje, susipažinti su Vokietijos jaunimo darbo specifika, metodais ir kūrybinėmis galimybėmis“.

LKRŠ pastaruoju metu Lietuvos bažnyčių ir katalikiškų organizacijų paramai išsiuntė: Vysk. Sigitui Tamkevičiui – 9,635 dol.; Kauno arkivyskupijai – 2,000 dol.; Kauno kunigų seminarijai – 2,905 dol.; Kristaus Prisikėlimo parapijai Kaune – 100 dol.; Caritas Federacijai – 1,610 dol.; Troškūnų parapijos jaunimo centrui – 2,446 dol.; Pranciškonų vienuolynui Kretingoje – 2,850 dol.; Vilka-višio vyskupijai – 5,010 dol.; Vaiko Tėviškes namų fondui – 2,000 dol.

JAU 35 METAI BE A.A. VLADO PRUNSKIO

1959.8.21. apgaubė sunkus, skausmingas gedulo šydas velionio žmoną dr. Albina, vos pražydušias vaikystės gėleles – mirusiojo dukreles Teresėlę, Marytę ir sūnelį Jonuką; brolius kun. dr. Juozą, Joną, sesutes, Anelę ir dr. Oną, brolienę Vanda, svainį dr. Garūną; Gineičių, Kvikių, Bielinų, Bauzių giminę, mokslo draugus ir placią visuomenę – a.a. dr. Vladas mirė. Greit pasieks ir jo Motinėlę anapus, Lietuvoje.

8.25 d. Švč. M. Marijos parapijos pilna bažnyčia giminių, artimųjų palydinčių amžinybėn. Garbės suole – vysk. V. Brizgys, parap. kleb. prel. Paškauskas. Prie visų altorių aukojamos šv. Mišios.

Velionio brolis kun. dr. Juozas su asista, celebruoja iškilmingas gedulingas šv. Mišias. Baigęs šv. auką, kunigas Juozas Prunskis ateina į sakyklą, žvelgia į brolio karstą, turtingame pamoksle – atsisveikinimo kalboje sako:

„Pagal amžių man turėjo būti mano brolio karstas vieta. Gal jis tobuliau pasiruošęs amžinybės kelionei. Kaip sunku įdėti mirštančiam broliui žvakę į rankas, kuriomis taip švelniai būdavo liečiamas; sunku užspausti akis, kurios meiliai žvelgdavo“.

Lietuvos laukų artojo, Žvilbūčių valdovo, Sibiro kankinio septyni palikuonys, toli nuo tėvynės Amerikos žemėje, didelio būrio giminių, artimųjų, bičiulių apsupti, prie Brangaus vyro, tėvo, brolio duobės žvalgosi vieni į kitus ieškodami paguodas, nusiramindami, skausmingai gilus liūdesio sumąžinimo. Kas atspės, gal mintimis Sibiro taigose palikuonys ieško ir savo tėvo kapo?

Švelnios sielos šeimos tėvui, mokslo vyrui, skaisčiam katalikui, ištikimam lietuviui, raudonosios audros išblovstam iš tėvynės, laisvės krašto žemėje supiltas dar vienas kapas, kuris liudys mūsų laikų baisiąją neteisę.

Velionis Vladas per savo gyvenimo 46 metus visuomet

Lietuvių katalikų religinė šalpa dėkoja savo geradariams, kurie supranta šalpos darbus ir juos remia. Tikisi, jog lietuviški visuomenė įvertindama šalpos darbus, nepamirš jos ir prisiminti jį savo maldose. ateityje.

Dr. Vladas Prunskis.

atsiminė, kad jis svečias šioje žemėje. Ieškojo, širdyje nešiojosi, gerėjosi Aukščiausiojo paliepi-mais.

Jaunystėje uolus moksleivis ateitininkas, vėliau Lietuvių Gydytojų Korp! Gaja veiklus narys, Ateitininkų Sendraugių nuosirdus darbininkas. Visuomet visiems mielas, malonus, artimas, pasiaukojantis. Kaip gydytojas, garbingai vykdė prie-saiką, artimui pagalbos reikalu duotą. Gyvenimą ir šeimos santykius grindė ir vadovavosi Sinajau Kalno Didžiąja Dekada, kad nebūtų sugedintas (psl. 118-6, 31).

Mirties angelas pašaukė patį gyvenimo darbymečių; pašaukė tokiais laikais, apie kuriuos prieš tūkstančius metų parašyta: „Gelbėk, Viešpatie, nes nebėra dievobaimingųjų, sumažėjo ištikimybė žmonių tarpe. Kiekvienas kalba savo artimui melagingus žodžius, kalba klastingomis lūpomis ir dvi-ve-de širdimi“ (psl. 11-2, 3p.).

Jis buvo ištikimas Dievui ir Tėvynei.

Artimui kalbėjo tiesos žodžius, ne klastingomis lūpomis, atvira širdimi. Piktų jausmų artimui jo širdis nepažino.

Abipusėje mokslingoje tėvų giminėje, platioje visuomenėje buvo vėslus placiašakis ažuolas. Šv. Mišios už velionį Vladą Prunskį, jo 35-tųjų metinių mirties sukaktį, bus aukojamos sekmadienį, rugpjūčio 21 d., 11 val. r., Palaimintojo Jurgio Matulaičio misijoje. Prašome už a.a. Vladą Prunskį pasimelsti ir prisiminti jį savo maldose.

S.P.

A.†A. PETRAS BENEŠIUS

Gyveno Chicagoje, Marquette Parko apylinkėje. Mirė 1994 m. rugpjūčio 16 d., 2:44 val. p.p., sulaukęs 74 metų.

Gimė Lietuvoje. Amerikoje išgyveno 44 m. Nuliūdę liko: žmona Emilija Kripaitė ir jos sūnus; brolis Bernardas su žmona Emilija Vilniuje; svainė Marytė Vizgirdienė ir jos vyras Juozas, Aurora, IL.

Priklausė Lietuvių Šaulių sąjungai bei šiems klubams: Zarasiškių, Tauragės, Suvalkiečių, Pensininkų, Šakių, Anglijos lietuvių Chicagoje.

Velionis pašarvotas penktadienį, rugpjūčio 19 d. nuo 2 iki 9 v.v. Petkus Marquette laidojimo namuose, 2533 W. 71 St.

Laidotuvės įvyks šeštadienį, rugpjūčio 20 d. Iš laidojimų namų 9 val. ryto bus atlydėtas į Švč. M. Marijos Gimimo parapijos bažnyčią, kurioje bus aukojamos 9:30 val. ryto gedulingos šv. Mišios už velionio sielą. Po Mišių velionis bus palaidotas Šv. Kazimiero lietuvių kapinėse.

Nuosirdžiai kviečiame gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuvėse.

Nuliūdę žmona, brolis ir kiti giminės. Laidotuvių direkt. Donald A. Petkus / Donald M. Petkus. Tel. 312-476-2345 arba 1-800-994-7600.

A.†A. ONA JASIENĖ BAJORŪNAITĖ

Gyveno Crown Point, IN. Mirė 1994 m. rugpjūčio 14 d., sulaukusi 87 metų.

Gimė Lietuvoje, Biržuose. Amerikoje išgyveno 45 m. Nuliūdę liko: dukterys – Giedrė Jazbutienė, Audronė Obradovic, žentas Zoran, sūnus Gytis, marti Darlene; anūkai: Mirga ir Gintas Jazbutai, Tracey ir Glenn Jasai, Zoran ir Saja Obradovic.

Priklausė Lietuvių Gail. Seserų organizacijai, Biržiečių klubui.

Gedulingos šv. Mišios už velionę buvo atnašautos rugpjūčio 16 d. St. Mary bažnyčioje, Crown Point, IN.

A.a. Onos Jasiienės palaikai bus palaidoti Crown Point, IN kapinėse.

Nuliūdę dukterys, sūnus, žentas, marti, anūkai.

A.†A. ELENAI MICKEVIČIŪTEI BULKAITIENEI

mirus, jos vyrą VIKTORĄ, sūnų HENRIKĄ, dukrą LILĘ, seserį VITALIJĄ, brolius PRANĄ ir LEONĄ ir jų visų šeimas, nuosirdžiai užjaučiame ir kartu liūdime.

Aldona ir Juozas Šulaičiai
Dalia ir Edmundas Remiai

PENKERIŲ METŲ MIRTIES SUKAKTIS A.†A. EMILIJA MIKALAJŪNIENĖ

Minint mūsų mylimos Mamos, kurios netekome 1989 m. rugpjūčio mėn. 14 d., mirties sukaktį, šv. Mišios už velionę bus aukojamos š.m. rugpjūčio mėn. 20 d. 9 val. ryto Tėvų Jėzuitų koplyčioje.

Sūnus Algirdas ir duktė Rūta Galinaitienė kviečia visus gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose Mišiose ir kartu pasimelsti už a.a. Emiliją.

LIETUVOS AIDAI

Veda KAZĖ BRAZDŽIONYTĖ
Nuo trečiadienio iki penktadienio,
8:30 v.v. – 9:00 v.v.
Visos laidos iš WCEV stoties
1450 AM banga.

Adresas: 511 So. Nolton Ave.
Willow Springs, IL. 60480.
Tel.: (708) 839-2511. Tel.-FAX (708) 839-0870

We Ship UPS

312-434-9766

Užsilmam maisto tiekimu (catering)

talman

delicatessen
Valgis Catering

Skaniausi lietuviški gaminiai

Geriausias spaudos rinkinys Chicagoje!

2624 West 69th Street, Chicago, IL 60629

L.A. Spindulio muzikinę vaizduotę vaikams

Mes Dainuojame

su dideliu entuziazmu priimtą Los Angeles lietuvių (pristatytą birželio 5d.) galite įsigyti ir jus. Kasėtos (45 min. ilgumo) kaina persiunčiant į Kanadą ir JAV miestus - \$37.95 (JAV dol.), į Europą ir kitur - \$41.95. [Kaltifornijos gyventojai pridėkite \$2.50 vietinių mokesčių (sales tax).] Čekius išrašyti:

NEOVISION PRODUCTIONS
P.O. Box 74277
Los Angeles, CA 90004

Kasetės gausite per 2-3 savaites. Užsakydami pažymėkite kokios sistemos norite: NTSC (Kanadoje ir JAV), PAL (Europą, Pietų Ameriką ir Australiją).

Taip pat galite gauti sveikinimo kortelę su nuotraukomis iš "Mes Dainuojame" (8 kortelės ir vokai), kaina \$6.50, bei didelį (12x16) spalvotą plakata, kaina \$5.50. Prie kortelių ar plakato užsakymo pridėkite \$2.- pasto išlaidoms.

DON'T SPEND IT ALL - SAVE SOME AT

MUTUAL Federal SAVINGS

AND LOAN ASSOCIATION
Chartered and Supervised by the United States Government

2212 W. CERMAK ROAD • CHICAGO, ILLINOIS 60608 PHONE (312) 847-7747

Midland Federal

Savings and Loan Association

75 metus aptarnauja lietuvius

Indėliai iki \$100,000.00
Apdrausti Federalinės valdžios

MARQUETTE PARK
2567 WEST 69th STREET
(1-312) 925-7400

BRIGHTON PARK
4040 ARCHER AVENUE
(1-312) 254-4470

BRIDGEVIEW
8929 S. HARLEM AVE.
(708) 598-9400

ESLIC

LOAN LENDER

KAIRYS BALTIC EXPEDITING

Greitai ir garantuotai pristato dolerius gavėjui į rankas, atsiunčia Jums pasirašytą pakvitavimą. Mažiausia pristatoma suma \$200.

- * Pristatymas bet kur Lietuvoje \$12 + procentas už šią sumą.
- * 4% iki \$2,000 ir 3% virš \$2,000. Siunčiant didesnes sumas ir yra nuolaidų.
- * Palikimus galime nuvežti į Lietuvą ir sutvarkyti reikalus pas notarą.
- * Atsiųskite gavėjo ir siuntėjo vardus, pavardes, adresus, telefono numerius, jei yra.
- * Taip pat mes pristatome ir Lietuvoje sudarytus maisto paketus. Rašykite, atsiųsim kainoraštį.
- * Pašto perlaidas (m/o) arba asmeniškai čekius siųskite:

Kairys Baltic Expediting
517 Fruitland Rd.
Stoney Creek, Ont.
Canada 18E 5A6
Tel. 905-643-3334 / Fax. 905-643-8980

ČIKAGOJE IR APYLINKĖSE

Kauno „Suktinio“ koncertas, įvykęs rugpjūčio 16 d., Jaunimo centre, buvo labai sėkmingas. Nepaisant, kad koncertas suruoštas kone spontaniškai, „Suktiniui“ per Čikagą grįžtant iš tarptautinio festivalio Idaho valstijoje, antradienio vakare Jaunimo salėn susirinko per 350 žiūrovų, o po to daugelis pasiliko pabendrauti ir susipažinti kavinėje. Rugpjūčio 17 d. „Suktinio“ ansamblio dalyviai jau išvyko į Lietuvą.

Rita ir Audrius Rušenai susilaukė pirmagimio sūnelio, Viktoro Antano, kuris gimė š.m. liepos 26 d. Anūkėliu džiaugiasi močiutė Ona Rušenienė ir seneliai – Regina ir adv. Algirdas Osčiai bei prosenelis Marijonas Ostrauskas.

Lietuvos Našlaičių globos komiteto, įkurto JAV LB Krašto valdybos pastangomis per Socialinių reikalų tarybą, sąrašai vėl pailgėjo visu šimtu naujų našlaičių ir tėvų globos dėl kitų priežasčių netekusių vaikučių. Komitetas kreipiasi į visus Amerikos lietuvius ir prašo atverti savo širdis, ištiesti pagalbos ranką šiems nelaimingiausiems Lietuvos gyventojams. Aukos prašome siųsti į Socialinių reikalų raštine: 2711 W. 71 St., Chicago, IL 60629.

BALFo gegužinėje rugpjūčio 21 d., sekmadienį, Jaunimo centro patalpose įėjimą tvarkys Juozas Bagdžius su talkininkais. Gegužinės pradžia 12 val. dieną. Kavinė, kurią tvarkys Brighton Parko BALFo skyrius, veiks nuo 10 val. ryto. Gegužinė rengia ir visus kviečia BALFo Čikagos apskritys valdyba, Stasio Vanagūno vadovaujama ir BALFo skyriai. Per daugelį metų lietuviškoji visuomenė neapvykė rengėjų, tikimės neapvils ir šį kartą. Rengėjai iš anksto dėkoja už visokią paramą gegužinei: fantus, prisidėjimą darbu ir gausų dalyvavimą.

Lietuvių širdžiai taip artimi Šiluvos atlydai ir šiomet ruošiami Švč. M. Marijos Gimimo bažnyčioje Marquette Parke. Jie prasidės rugsėjo 7 d. ir baigsis rugsėjo 15 d. iškilminga procesija. Iš Lietuvos atvyksta kunigas Gedulis (iš Naumiesčio), kuris bus pagrindinis atlydų laikotarpio pamokslininkas.

Antradienio laidoje (rugpj. 16 d.), straipsnelyje „Baigė mokslus su pagyrimu“, parašyta, kad Pauliaus Slavėno senelis buvo dr. Julius M. Anyšas, turėjo būti dr. Martynas Anyšas. Atitaisome korespondentės klaidą.

x Kelionė į Lietuvą dviem asmenim aukoja SAS (Skandinavų) lėktuvų linija paremti Lithuanian Mercy Lift darbą. Tai bus pirmasis laimėjimas dovanų paskirstyme „Vilties Sodo“ pokylyje rugsėjo 10 d., 5:00 val. p.p., Montefiorri soduose. Antrasis laimėjimas \$1,000, o trečiasis \$500. Bilietų užsakymai ir pokylio vietų rezervacijos: tel. (708) 361-2557. (sk)

Š.m. rugpjūčio 4 ir 11 d. JAV LB Socialinių reikalų taryba išsirūpino, kad Imigracijos pareigūnai atvažiuotų į „Seklyčią“ ir atliktų „žalių kortelių“ pakeitimą. Per tas dienas buvo pakeista netoli 300 kortelių, taip pat užregistruota per 50 asmenų, kurie dėl ligos ar amžiaus negali iš namų išeiti. Tie sąrašai perduoti Imigracijos įstaigai, kad imigracijos pareigūnai ten patys nuvažiuotų ir patarnavimą tiems asmenims atliktų.

Retas įvertina ir supranta Socialinių reikalų tarybos atliekamą darbą ir patarnavimus mūsų žmonėms. Tačiau atsiranda, kurie supranta ir padėkoja: vieni iš jų yra Juozas ir Valė Remiai iš Cicero. Jie atsiuntė auką ir rašo: „Labai esame dėkingi už tokį gera patarnavimą ir pagalbą, keičiant žalias korteles. Siunčiame Jums 50 dol. auką, linkėdami viso geriausio“. O vienas ponas ten pat „Seklyčioje“ atėjo ir padėjo, įteikdamas auką. Taigi yra gerų žmonių mūsų tarpe.

Stein Roe & Fernham Inc., investicijų įstaiga, esanti Chicago, IL, nesenai tarnyboje paaugštino Ofeliją Barškėtytę, veiklią ir lietuviškoje visuomenėje. Ofelija dabar yra firmos vyresnioji viceprezidentė ir tyrimų analistė.

Lietuvių Opera nuoširdžiai dėkoja Viktorijai Valavičienei, Juzei Ivašauskienei, Danutei Pareigienei, Natalijai Aukštuolienei, Reginai Smolinskienei, Valerijai Žadeikienei, Vytautui Aukštuoliui, Romui Burneikiui, Algirdui Čepėnui, Edvardui Jokūbauskui, Antanui Krutuliui, Vytautui Prialgauskui, Pranui Oliui, Vytautui Radžiui, Raimundui Rimkui ir ypač Antanui Valavičiui, kurie padėjo išsiųsti mūsų operos vjaus laiminguosius bilietus lietuvių visuomenei.

x Parduodame bilietus kelionėms į Lietuvą ir į visus pasaulio kraštus geriausiomis kainomis. Skambinti: T. Lesniauskienei, TravelCentre, Ltd., tel. 708-526-0773. (sk)

x DĖMESIO! 49 centai už svarą iš Čikagos ir apylinkių! Per 49 dienas ir trumpiau jūsų siuntiniai nukeliaus į Lietuvą. Ši kaina galioja tik siunčiant iš Čikagos. Minimumas \$20. **TRANSPAK, 2638 W. 69 St., Chicago, IL 60629**, tel. 312-436-7772. (sk.)

DAR LAUKIAMA ATSAKYMŲ BIOGRAFIJŲ ŽINYNUI

Praeitų metų pabaigoje buvo pradėtas rengti Amerikos Lietuvių biografijų žinynas (Enciklopedija). Jo sumanytojai yra Lituanistikos tyrimo ir studentų centro pirmininkas prof. dr. Jonas Račkauskas ir Lietuvos Mokslo ir enciklopedijų leidyklos direktorius Zigmas Pocius. Šį darbą pradėjo į LTSC atvykusios leidyklos redakcijų vedėjos Jonė Liandzbergienė ir Jūratė Tamulaitienė. Pirmiausia buvo sudaryta kartoteka ir išsiųstinėta daugiau kaip 2,000 anketų. Vėliau jos pagal gautus atsakymus ir kitus šaltinius rašė biografinius straipsnius.

Apie Žinyno dabartinę eigą rugpjūčio viduryje kalbamės su šį darbą Čikagoje tęsti iš Vilniaus š.m. kovo 30 d. atvykusiu leidyklos redaktoriumi filologijos daktaru Antanu Balašaičiu.

— **Pirmiausia norėtume skaitytojus supažindinti su Jumis. Taigi – svarbiausi biografijos duomenys.**

— Esu gimęs 1931 m. žemaičių pačiam pietiniam pakrašty – Eržvilko vls., Tauragės aps. 1949 m. baigęs Eržvilko gimnaziją, studijavau lietuvių kalbą ir literatūrą, ruošiausi būti mokytoju, nes jų tada labai trūko. Kai 1956 m. baigiau Vilniaus Pedagoginį institutą, jo vadovai mane rekomendavo moksliniam darbui Lietuvių kalbos institute. Po aspirantūros 1960 m. ten ir pradėjau dirbti: iš pradžių terminologijos skyriuje, nes ir mano disertacija buvo iš lietuvių kalbotyros terminų istorijos. Ją apgynęs, 1961 m. gavau filologijos kandidato (dabar daktaro) laipsnį ir perėjau į žodinių skyrių. Prie didžiojo „Lietuvių kalbos žodyno“ rengimo bei redagavimo netruko praeiti 25 metai.

Žodyno kartotekai užrašiau apie 20,000 lapelių su sakiniiais iš įvairiausių Lietuvos vietų. Su kitais kalbininkais rašiau šio žodyno 7-14 tomų tekstą. Šį rudenį mūsų leidykla išleis jau 16-ąjį tomą. Likusių (U-Ž) raidžių žodžiai turėtų tilpti į keturis tomus. Taigi dvidešimtyje tomų bus pateikta arti pusės milijonų lietuvių raštuose ar tarmėse vartotų ar tebevartojamų žodžių su sakiniiais.

Greta didžiojo LKŽ rengimo rašiau kalbos kultūros straipsnius, daugiau kaip 10 metų prisidėjau prie kraštotyrininkų periodinio leidinio „Mūsų

Tautinės sąjungos rengta gegužinė praėjusį sekmadienį Ateitininkų sode praėjo puikiai, nes dalyvavo daug žmonių.

x Norint pirkti bei parduoti sklypus ar namus, prašome kreiptis į Vyt. ar Genę Beleckus, 540 Ambassador Ct., Sunny Hills, FL 32428, tel. 904-773-3333. (sk)

x Dr. Rasa ir dr. Patrick McCarthy paaukojo „Saulutei“, Lietuvos našlaičių globos būreliui, didelį kiekį vaistų nuskausminimui, kraujo spaudimo reguliavimui ir kitų vaistų, kurie bus išsiųsti dr. Sigitai Lipovienei, nemokamai dirbančiai Alytaus Statybininkų medicinos punkte, kur labdaros būdu dalijami vaistai. Ji yra dėkinga už anksčiau gautus vaistus iš Vokietijos, p. Jonušienės iš Floridos ir dr. Vido Nemicko iš Čikagos. Būtų dėkinga jei atvyktų gydytojas iš Amerikos klinikoje padirbėti ir pasidalinti žiniomis su medikais, aukojančiais savo laisvalaikį labdarai. Ačiū! „Saulutė“, 419 Weidner Rd., Buffalo Grove, IL 60089. TAX ID #36-300-3339. (sk)

kalba“ rengimo ir redagavimo. „Mokslo“ leidykla 1984 m. išleido mano knygėlę „Žodžiai ir žodynai“, o po metų ši leidykla pakvietė mane dirbti. Be filologinių monografių redagavimo, čia esu prisidėjęs ir prie savo kolegų iš Lietuvių kalbos instituto parengto „Dabartinės lietuvių kalbos žodyno“ trečiojo leidimo (1993 m.) galutinių korektūrų, kad jis atitiktų dabarties poreikius.

Mokslinio redaktoriaus plunksna pelnydamas duoną, kartu su žmona Monika Kestutytė užaugino dukrą Aušrą, lietuvių kalbos ir literatūros mokytoją, ir sūnus inžinierius Antaną ir Giedrį. Visi jie yra sukūrę šeimas ir senelius pradžiugino būriu vaikaitių.

— **Kuriam laikui padirbėti prie Žinyno atvykote į Čikagą?**

— LTSC pirmininkas prof. dr. Jonas Račkauskas pakvietė ir leidykla siuntė šešiams mėnesiams.

— **O dabar pakalbėkim apie Žinyną. Kaip vyksta jo rengimas?**

— Daug tautiečių suprato Žinyno reikalingumą, greitai atsiuntė užpildytas anketas. Daugelis net užsiprenumeravo ar aukomis parėmė jo išleidimą. Deja, kai kurie dar delsia, užmiršo atsakyti arba neberanda anketų. Gal net mano, kad jau per vėlu. Nėra per vėlu. Mielai nusišimsime anketas jų norintiems, bet tikėsimės greito atsakymo. Laukiame ir nuotraukų. Redagavimas vyksta ir Vilniuje: po daugiau kaip pusmečio darbuotės Lituanistikos tyrimo ir studijų centre redakcijų vedėjos Liandzbergienė ir Tamulaitienė biografinius straipsnius rašo ir spaudai rengia leidykloje.

— **Kodėl palyginti lėtai teisiunčiami atsakymai? Gal yra kitų priežasčių?**

— Tikriausiai jų yra. Tie, kurie aprašyti J. Kapočiaus Bostone išleistoje „Lietuvių Enciklopedijoje“, turbūt mano, kad to ir užtenka. Betgi po LE eilinių tomų praėjo jau keli dešimtmečiai, o ir po paskutinio papildymo tomo – beveik 10 metų. Ten aprašyti dar daug neuveikė: būtina ir tai paminėti. Šia proga noriu priminti, kad dabar rengiamas Žinynas nėra LE tęsinys, o savarankiškas leidinys. Jo tikslas yra parodyti JAV lietuvių veiklą ir nuopelnus Lietuvai ir Amerikai, ypač tų, kurie veikė po Antrojo pasaulinio karo.

Kai kas nesiunčia atsakymų iš kuklumo, nelaikydami savęs ypatingai pasižymėjusiais. Šis Žinynas skiriamas ne garsenybėms surašyti, o paminėti visus, kurie pasižymėjo savo profesijoje ar dalyvavo lietuviškoje veikloje, ją rėmė. Tėvynėje ir plačiame pasaulyje pasklidę lietuviai turi sužinoti apie savo brolius dirbusius ar dirbančius Amerikoje.

Jaučiu kartais ir nepasitikėjimą. Gal bijoma, kad iš Lietuvos atvykę, komunistinėje atmosferoje augę, Žinyno rengėjai gali nepajęgti objektyviai aprašyti. Turiu pasakyti, kad Mokslo ir enciklopedijų leidyklos redaktoriai, kaip ir Lituanistikos tyrimo ir studijų centro darbuotojai, gerbia tiesą.

Sulaukti atsakymų trukdo ir adresų pasikeitimai: nemažai mūsų laiškų su anketomis paštas gražina, neradęs adresatų. Pagaliau ir ankstyvesnis, nesėkmingas užmojis Lietuvoje skubiai išleisti panašią knygą didelių permainų laikais ne vienam kelia abejonių ir dabartinio darbo sėkme.

**Auka „Draugo“ paramos fondui—
yra lietuviybės laidas ateities kartoms.**

DRAUGAS FOUNDATION
4545 W. 63rd St., Chicago, IL, 60629

Aukos yra nurašomos nuo Federalinių mokesčių.

81-jo Lietuvos Vyčių seimo bankete Marriott viešbutyje, Čikagoje. Iš k. — Illinois gubernatoriaus atstovė Pat Michalski, Vidurio Amerikos rajono Vyčių narystės komisijos pirm. Ellie Kasputis, naujoji Centro v-bos pirm. Evelyn Oželis, pareigas perdavusi buv. CV pirm. Fran Petkus ir seimo rengimo komisijos pirm. Robert Martin.

— Kad nereiktų abejoti, turbūt pateiksite ir šiek tiek skaičių apie darbo rezultatus.

— Sudarytas apie 3,000 žmonių registras, išsiuntinėtose anketos. Beveik 700 užpildytų anketų ir daug biografinių straipsnių jau gegužės mėnesį pasiekė leidyklą Vilniuje ir ten redaktoriai toliau rašo straipsnius. Numatoma aprašyti ir apie 1,000 jau mirusių veikėjų. Duomenys apie juos renkami iš nekrologų. Tam reikia perversti dešimties metų laikraščių komplektus, padaryti reikiamas kopijas, naudotis įvairių archyvinų rinkinių medžiaga. Kokia laimė, kad šių šaltinių taip gausu čia pat, Lituanistikos tyrimo ir studijų centre! Vis dėlto darbas yra didelis ir reikalaujantis daug laiko.

— Be abejo, turite ir talkininkų.

— Žinyno rengėjai pirmiausia dėkoja visiems, kurie padėjo sudaryti sąrašą su adresais. Kaip prisimena Arūnas Zailskas, LTSC tyrimo patarnavimų vedėjas, į talką tuoj stojo Bronius Juodelis, vicepirmininkas visuomeniniams reikalams. Jo pastangomis Žinynei buvo sukviesta lyg ir patarėjų taryba iš įvairių profesijų, mokslų bei veiklos sričių. Iš šių talkininkų gavome daug vertingų patarimų. Visuomenės dėmesį į Žinyną atkreipė

ir veikėjų, kurie pažadėjo ir jau talkina, pateikdami papildomų pavardžių bei adresų. Tai Vytautas Jonaitis iš Grand Rapids, MI, Aušrelė Sakalaitė iš Omaha, NE, Angelė Bailey iš Vienna, VA, Milda Lenkauskienė ir Aurelija Balašaitienė iš Cleveland, OH. Washingtono valstijos lietuviams anketų padalins LB veikėja Irena Blekytė, Seattle.

Kartu kreipiuosi į visus, jau gavusius anketas, jas užpildyti ir gražinti. Kas jų neberanda ar nėra gavę, prašykite anketų iš Lithuanian Research and Studies Center, 5600 S. Claremont Avenue, Chicago, IL 60636-1039 (tel. 312-434-4545). Aprašykite ir jau mirusius savo artimuosius, siųskite jų aprašymų (nekrologų) laikraščiuose kopijas.

Darbo sėkmė ir Žinyno išsamumas priklausys ne vien nuo rengėjų pastangų, bet ir nuo žmonių atsiliepimo į kvietimą jame dalyvauti. Šis Žinynas bus pravartus ne tik dabar, bet ypač svarbus ateityje. Juk reikia, kad šių dienų darbai mūsų vaikams ir vaikams primintų tėvų kelius ir siekius, būtų išsamus šaltinis praeities tyrėjams.

— Jau penktas mėnuo darbuojatės tarp Amerikos lietuvių. Kokie išpūdžiai?

— Seniau laikraščiuose buvau skaitęs apie užsienio lietuvių veikimą Lietuvos laisvei atgauti, ypač pastaraisiais metais. Čia bendraudamas, apie tai išgirdau iš pačių veikėjų. Tėvynėje likę, esame dėkingi tiems mūsų broliams užsienyje, kurie neužmiršo okupuotos Lietuvos ir nuolat kreipėsi į pasaulio galinguosius, primindami sovietinių okupantų daromas skriaudas. Širdingos padėkos nusipelnė taip pat gausi materialinė ir medicinos parama, plaukianti iš labdaros organizacijų ir pavienių asmenų bei nuolatinių knygų siuntos, daugiausia per LTSC Lietuvos bibliotekoms.

Skaudu girdėti pagrįstus nusiskundimus dėl dabartinio Lietuvos pilietybės įstatymo. Čia norėčiau pakartoti Čikagoje išgirstus žodžius: „Mes gimėme lietuviai, kovojom dėl Lietuvos ir mirsim lietuviai, bet popieriui tam įrodyti iš okupantų buvusių talkininkų neprašysim“. Kažin ar istorija dovanos tiems vadovams, kurie tik mirusiųjų peklus, parvežtus į Lietuvą, pagerbia, o nuo gyvųjų savo brolių nusigręžia: tiek tremtinių, norinčių grįžti iš Rusijos, tiek pasitraukusių už jūrų marių. Gal dėl to, kad jie neprimintų neteisėbės atėjūnams, o dažnai ir saviems, svetimas sodybas ar namus užgyvenusius ir suskubusiems juos privatizuoti.

Malonu matyti darbštumą lietuvių pelnytą iškilią vietą JAV visuomenėje, patogius namus. Džiugina vyresnių ir jaunųjų mokytojų bei tėvų pasiaukojimas išlaikyti lituanistines mokyklas, tautinius papročius, tėvų kalbą. O kad jų siekiai

rastų reikiamą atgarsį jaunose sielose... Tam reikia, kad tėvai su vaikais iš mažens vien lietuviškai kalbėtų (daugelis taip ir darė), nes gimtoji kalba paveldima; vėliau jos mokytis sunkiau. Reikia ir bendravimo su tėvynėje esančiais giminačiais. Deja, kartais vyresnieji su jaunimu jau tik angliškai tekalba, nors šis ir lituanistines mokyklas lankė. Sunku ištrūkti iš vyraujančios aplinkos traukos. Kad pasroviui lengviau plaukti, ne vien lietuviai yra patyrę. Kitų tautų ateiviai Amerikoje su šia srove jau toli nuplaukė. Tuo tarpu lietuviai savo mokyklomis ir organizacijų veikla nori išlikti savita bendrija. Kad ji tokia dar ilgai laikysis, teikia viltį lietuviškos veiklos tęsimas, kai į mirusių vietą stoja kiti.

A.P.

IŠ ARTI IR TOLI

DĖL LIETUVOS BANKO PAREIŠKIMO

Lietuvos Respublikos ambasada praneša, jog spaudoje pasirodžiusios kai kurios Lietuvos Banko pareigūnų nuostatos neatitinka tikrovės. Kalbant apie Nepriklausomos Lietuvos aukso atsargas, padėtas saugoti Jungtinėse Amerikos Valstijose, spaudoje buvo pareikšta, jog jos buvo panaudotos JAV lietuvių reikmėms. Lietuvos ambasada pareiškia, jog šios aukso atsargos buvo naudojamos Lietuvos diplomatinės tarnybos padalinių JAV išlaikymui Lietuvos okupacijos laikotarpiu. Manome, jog ši klaidinga Lietuvos Banko nuostata galėjo atsirasti dėl pasitaikančio JAV lietuvių organizacijų ir okupacijos metais veikusių Lietuvos diplomatinių ir konsulinių įstaigų painiojimo.

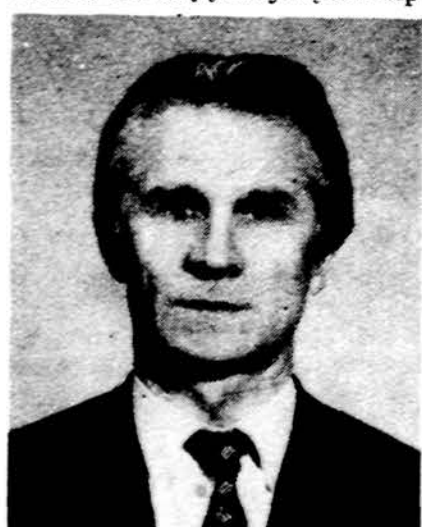
Apie šį ambasados pareiškimą informuotas ir Lietuvos Bankas.

Ambasados spaudos skyrius

KARO LAIVYNO KAPITONAS GRĮŽTA Į LIETUVIŲ TARPA

Henry Urban, Jr., JAV karo laivyno pensijon išėjęs kapitonas, susidomėjo savo mirusių tėvų lietuviškomis šaknimis. Jo tėvas gimė Lietuvoje, o motina Amerikoje, kur Westville, IL, kapinėse guli ir motinos motina. Šiosios antkapio lietuvišką įrašą kapitonui iš nuotraukos išskaitė iš išvertė ambasados Washingtone sekretoriato vadovas dr. Tomas Vizbaras Michalskis. Už jo ir kitų ambasados tarnautojų pakartotinai parodytą ypatingą paslaugumą surandant jam duomenų, kapt. Urban padėkojo laišku amb. dr. Alfonsui Eidintui, išreikšdamas didelį pasididžiavimą savo lietuviška kilme. Jis gyvena krašto sostinės pašonėje, Fairfax, VA.

(arza)

Dr. Antanas Balašaitis.

B. Juodelio, Juozo Masilionio ir Juozo Žygo bei kitų pritartėjų straipsniai spaudoje. Gražaus bendradarbiavimo sulaukėme ir iš įvairių organizacijų bei paskirų veikėjų. Duomenų rinkimo pastangas palengvino LTSC darbuotojai — Kazys Motekaitis, paruošęs kompiuterio programą ir maketavęs anketas bei laiškus, ir Alida Vitaitė, kompiuterizavusi visą adresyną. Žinoma, lemiantis veiksnys šiam darbui buvo LTSC pirmininko palankumas ir pasitikėjimas: jis sudarė sąlygas mums trims redaktoriams iš Lietuvos čia atvykti ir centro globoje bendrą planą vykdyti.

Labai stengiamės, kad Žinynas „pastebėtų“ kuo daugiau dėmesio vertų Amerikos lietuvių. Todėl adresų sąrašas vis tikslinamas ir papildomas.

JAV LB Švietimo tarybos pirmininkės Reginos Kučienės pakviestas, dalyvavau mokytojų studijų savaitėje Dainavoje. Ten susipažinau su keletu mokytojų